

„ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ А.Д. БАЊА ЛУКА

**Неконсолидовани финансијски извјештаји
за годину која се завршава
31. децембра 2017. године и
Извјештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
Извјештај независног ревизора	1-2
Неконсолидовани финансијски извјештаји:	
Неконсолидовани биланс успјеха	3
Неконсолидовани биланс стања	4
Неконсолидовани извјештај о промјенама на капиталу	5
Неконсолидовани биланс токова готовине	6
Напомене уз неконсолидоване финансијске извјештаје	7 – 67
Прилози:	
1. Мишљење овлаштеног актуара на финансијски извјештај и годишњи извјештај о пословању за послове неживотних осигурања за пословну 2017. годин	
2. Мишљење овлаштеног актуара на финансијски извјештај и годишњи извјештај о пословању за послове животних осигурања за пословну 2017. годину	

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Управном одбору и акционарима "Дунав осигурања" а.д. Бања Лука

Извршили смо ревизију приложених неконсолидованих финансијских извјештаја (страна 3 до 67) акционарског друштва за осигурање "Дунав осигурање" а.д. Бања Лука (у даљем тексту "Друштво"), који обухватају неконсолидовани биланс стања на дан 31. децембра 2017. године, и одговарајући неконсолидовани биланс успјеха, неконсолидовани извјештај о промјенама на капиталу и неконсолидовани биланс токова готовине за годину која се завршила на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз неконсолидоване финансијске извјештаје.

Одговорност руководства за неконсолидоване финансијске извјештаје

Руководство је одговорно за састављање и објективну презентацију ових неконсолидованих финансијских извјештаја у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске, прописима Агенције за осигурање Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање друштава за осигурање, као и за интерне контроле које руководство сматра неопходним за састављање финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним неконсолидованим финансијским извјештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске, стандардима ревизије примјеним у Републици Српској и Правилником о садржају извјештаја независног ревизора о обављеној ревизији финансијских и других извјештаја друштава за осигурање. Ови стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима у финансијским извјештајима. Избор поступака зависи од ревизорског просуђивања, укључујући процјену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извјештајима, насталих услед криминалне радње или грешке. Приликом процјене ових ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и вредновање значајних процјена које је извршило руководство, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбјеђују солидну основу за изражавање нашег мишљења са резервом.

Основе за мишљење са резервом

Друштво није направило тест адекватности обавеза на дан 31. децембра 2017. године како се то захтијева одредбама Међународног стандарда финансијског извјештавања (МСФИ) 4 - *Уговори о осигурању*, јер наведена обавеза није прописана од стране регулатора сектора осигурања. Наиме, у складу са захтјевом МСФИ 4 - *Уговори о осигурању*, Друштво је требало путем теста адекватности обавеза процјенити садашњу вриједност будућих новчаних токова по основу уговора о осигурању, и уколико се покаже да су исте мање или веће од књиговодствене вриједности на дан 31. децембра 2017. године, све разлике признати као добитак или губитак текуће пословне године. Поред наведеног, на основу прегледа расположиве документације, нисмо се могли увјерити у адекватност Резервисања за пријављене штете која на дан 31. децембра 2017. године износе 3,567,431 BAM. Нисмо били у могућности да квантификујемо потенцијални ефекат наведених одступања на неконсолидоване финансијске извјештаје Друштва за пословну 2017. годину.

Мишљење са резервом

По нашем мишљењу, изузев за ефекте по основу питања наведеног у Основама за мишљење са резервом, неконсолидовани финансијски извјештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијски положај Друштва за осигурање "Дунав осигурање" а.д. Бања Лука на дан 31. децембра 2017. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршила на тај дан, у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској и прописима Агенције за осигурање Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање друштава за осигурање.

(наставља се)

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Управном одбору и акционарима "Дунав осигурања" а.д. Бања Лука (наставак)

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на сљедећа питања:

- а) Као што је објелодањено у 2.2 уз неконсолидоване финансијске извјештаје, Друштво је матично друштво групе коју, поред Друштва, чини и консолидовано зависно друштво Дунав Ауто д.о.о. Бања Лука (у даљем тексту заједно: "Група"). Консолидовани финансијски извјештаји Групе за пословну 2017. годину су састављени у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске и издати су као посебни финансијски извјештаји. Наведени консолидовани финансијски извјештаји Групе су били предмет наше ревизије, и у нашем извјештају о извршеној ревизији од 23. априла 2018. године изразили смо мишљење са резервом, услед невршења теста адекватности обавеза на дан 31. децембра 2017. године како се то захтијева одредбама Међународног стандарда финансијског извјештавања (МСФИ) 4 - *Уговори о осигурању*, и немогућности да се увјеримо у адекватност Резервисања за пријављене штете која на дан 31. децембра 2017. године износе 3,567,431 ВАМ.
- б) Као што је објелодањено у напомени 2.2 уз неконсолидоване финансијске извјештаје, руководство Друштва је дана 20. априла 2018. године, на основу одредаба Закона о јединственом регистру финансијских извјештаја Републике Српске, извршило одређене корекције претходно усвојених неконсолидованих финансијских извјештаја Друштва за пословну 2017. годину, и доставило нове кориговане неконсолидоване финансијске извјештаје надлежном регистру (Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге а.д. Бања Лука). Наведени кориговани неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су били предмет наше ревизије.
- в) Као што је детаљно објелодањено у напоменама 5 и 37.1 уз неконсолидоване финансијске извјештаје, Друштво је извршило корекцију претходно исказаних неконсолидованих финансијских извјештаја пословне 2016. године, ради корекције грешака из претходних година, у складу са одредбама МРС 8 – *Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке*. Наведене корекције се односе на ефекте исправки грешака из претходног периода по налогу Агенције за осигурања Републике Српске (у даљем тексту: Агенција), као и ефекте идентификованих додатних пореских обавеза Друштва из претходног периода. Укупан ефекат наведених корекција на претходно исказани биланс успјеха пословне 2016. године износи повећање текућег губитка за 4,416,382 ВАМ, односно укупан ефекат на укупну активу Друштва на дан 31. децембра 2016. године износи смањење од 4,067,928 ВАМ, док је укупни капитал смањен за 4,922,121 ВАМ.

Наиме, Друштво је имало контролу пословања у периоду 1. јануара 2016. до 31. августа 2017. године, од стране Агенције која је у свом Рјешењу од 5. фебруара 2018. године (у даљем тексту Рјешење) наложила Друштву да отклони одређене недостатке у пословању и да у циљу отклањања учених неправилности Агенцији достави извјештај о извршењу наложених мјера, као и документе и друге доказе којима доказује да су утврђене незаконитости и неправилности отклоњене. У тренутку израде овог извјештаја, Друштво је отклонило неправилности које имају негативне финансијске ефекте у пословању и финансијском извјештавању, док је за одређене налазе Друштво добило пролонгацију од стране Агенције да се доставе током 2018. године. Обзиром да је Друштво спровело најзначајније корекције финансијских извјештаја за пословну 2017. годину које су биле захтјеване од стране Агенције, руководство Друштва сматра да неће имати додатних негативних ефеката у наредном периоду по наведеном основу.

Наше мишљење није модификовано у вези са наведеним питањима.

Бања Лука,
23. април 2018. године

Мирко Илић
Овлашћени ревизор

НЕКОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЈЕХА
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године
(У ВАМ)

	Напомене	Година која се завршила	
		31. децембра 2017.	31. децембра 2016. <i>Кориговано</i>
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
Приходи од премије осигурања и саосигурања	6	22,165,701	20,828,176
Други пословни приходи	7	1,169,040	1,281,508
Расходи за дугорочна резервисања и функционални доприноси	8	(886,803)	(890,667)
Накнаде штета из осигурања и остале накнаде	9	(10,766,954)	(9,238,191)
Трошкови спровођења осигурања	10	(12,475,219)	(12,219,076)
Пословни губитак		(794,235)	(238,250)
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
Финансијски приходи	11	443,415	403,472
Финансијски расходи	12	(58,143)	(54,081)
		385,272	349,391
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
Остали приходи	13	1,348,225	1,438,446
Остали расходи	14	(1,040,669)	(2,885,654)
		307,556	(1,447,208)
Приходи од усклађивања вриједности имовине		146,496	374,552
Расходи од усклађивања вриједности имовине		(21,292)	(3,434,139)
		125,204	(3,059,587)
(Расход)/приход по основу промјене рачуноводствених политика и исправки грешака		(744)	7,566
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	34	23,053	(4,388,088)
Одложени порески расходи периода		(14,211)	-
НЕТО ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПЕРИОДА		8,842	(4,388,088)
ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ			
Добити утврђени директно у капиталу	5	115,586	276,662
Губити утврђени директно у капиталу	5	(5,829)	(225,644)
НЕТО РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ДОБИТАКА И ГУБИТАКА У ПЕРИОДУ		109,757	51,018
УКУПАН НЕТО ДОБИТАК/(ГУБИТАК) У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ		118,599	(4,337,070)
Зарада/(губитак) по акцији:			
- Обична зарада/(губитак) по акцији	35	0,04%	(29,48%)

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових неконсолидованих финансијских извјештаја.

Ови неконсолидовани финансијски извјештаји су кориговани у односу на иницијално усвојене финансијске извјештаје од 28. фебруара 2017. године, из разлога наведених у напомени 2.2. ових финансијских извјештаја.

Ови кориговани неконсолидовани финансијски извјештаји су одобрени од стране управе Друштва дана 17. априла 2018. године и поново предати надлежном регистру дана 20. априла 2018. године.

Потписано у име „Дунав осигурања“ а.д. Бања Лука:

Стево Анчић
Генерални директор

Маја Чуковић
Директор сектора за финансије и рачуноводство

Maia Cukovic

НЕКОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2017. године
(У ВАМ)

	<u>Напомене</u>	<u>31. децембар 2017.</u>	<u>31. децембар 2016.</u> <i>Кориговано</i>	<u>1. јануар 2016.</u> <i>Кориговано</i>
АКТИВА				
Стална средства				
Земљиште	15	31,588	31,588	31,588
Некретнине и опрема	15	4,020,542	4,205,270	6,869,886
Нематеријална улагања	15	443,764	620,715	836,957
Инвестиционе некретнине	15	4,759,642	4,417,490	5,391,682
Дугорочни финансијски пласмани	16	10,933,622	13,126,473	3,376,484
		<u>20,189,158</u>	<u>22,401,536</u>	<u>16,506,597</u>
Текућа средства				
Потраживања по основу премије	17	2,822,360	2,713,928	2,368,155
Остала потраживања	18	708,290	1,005,247	1,473,013
Краткорочни финансијски пласмани и финансијска средства	19	8,394,630	4,379,287	10,194,127
Готовински еквиваленти и готовина	20	1,536,402	1,628,545	515,169
Активна временска разграничења	21	3,431,894	3,612,008	3,740,657
		<u>16,893,576</u>	<u>13,339,015</u>	<u>18,291,121</u>
ПОСЛОВНА АКТИВА				
Ванбилансна актива	22	37,082,734	35,740,551	34,797,718
УКУПНА АКТИВА		<u>-</u>	<u>700,771</u>	<u>1,035,836</u>
		<u>37,082,734</u>	<u>36,441,322</u>	<u>35,833,554</u>
ПАСИВА				
Капитал				
Акцијски капитал	23	20,435,701	20,435,701	16,522,901
Емисиони губитак	23	(4,045,946)	(4,073,025)	(4,077,327)
Законске резерве	23	1,326,199	1,324,984	1,320,896
Ревалоризационе резерве	23	63,573	63,573	339,803
Нереализовани добици/губици по основу финансијских средстава расположивих за продају	23	371,728	261,971	487,183
Акумулирани губитак	23	(4,637,049)	(4,617,597)	(221,119)
		<u>13,514,206</u>	<u>13,395,607</u>	<u>14,372,337</u>
Дугорочна резервисања				
	24	2,007,965	1,810,303	1,543,870
Дугорочне обавезе				
	25	-	13,905	25,728
Обавезе				
Краткорочне обавезе	26	2,734,253	2,700,271	1,549,433
Преносна премије	27	11,730,693	11,132,741	10,097,126
Резервисања за штете	28	6,985,344	6,595,112	5,945,308
Пасивна временска разграничења	29	110,273	92,612	1,263,916
		<u>21,560,563</u>	<u>20,520,736</u>	<u>18,855,783</u>
ПОСЛОВНА ПАСИВА				
Ванбилансна пасива	22	37,082,734	35,740,551	34,797,718
УКУПНА ПАСИВА		<u>-</u>	<u>700,771</u>	<u>1,035,836</u>
		<u>37,082,734</u>	<u>36,441,322</u>	<u>35,833,554</u>

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године
(У ВАМ)

	Акцијски капитал	Емисиони губитак	Законске резерве	Ревало-ризац-ионе резерве	Нереа-лизовани добици/губици	Акумули-рани губитак	Укупно
Стање, 1. јануар 2016. године	16,522,901	(4,077,327)	1,320,896	339,803	487,183	8,390	14,601,846
Корекција почетног стања акумулираног добитка за пореске обавезе из периода 2012.-2015. године (напомена 5)	-	-	-	-	-	(229,509)	(229,509)
Стање, 1. јануар 2016. године, кориговано	16,522,901	(4,077,327)	1,320,896	339,803	487,183	(221,119)	14,372,337
Докапитализација (напомена 23)	3,912,800	-	-	-	-	-	3,912,800
Ефекти процјене фер вриједности земљишта, грађевинских објеката и инвестиционих некретина (напомена 5):							
- негативни	-	-	-	(200,906)	-	-	(200,906)
- позитивни	-	-	-	28,064	-	-	28,064
- ефекти одложених пореских обавеза	-	-	-	(7,064)	-	-	(7,064)
- укидање рев. резерви грађевинских објеката по усклађивању аналитичких евиденција	-	-	-	(96,324)	-	-	(96,324)
Ефекти ревалоризације дугорочних финансијских пласмана	-	-	-	-	(225,212)	-	(225,212)
Повећање резерви расподјелом добити-животно осигурање	-	-	4,088	-	-	(4,088)	-
Смањење емисионог губитка расподјелом добити – неживотног осигурања	-	4,302	-	-	-	(4,302)	-
Губитак текућег периода, кориговани (напомена 5)	-	-	-	-	-	(4,388,088)	(4,388,088)
Стање, 31. децембар 2016. године, кориговано	20,435,701	(4,073,025)	1,324,984	63,573	261,971	(4,617,597)	13,395,607
Ефекти ревалоризације дугорочних финансијских пласмана	-	-	-	-	109,757	-	109,757
Добитак текуће године	-	-	-	-	-	8,842	8,842
Повећање резерви расподјелом добити - животно осигурање	-	-	1,215	-	-	(1,215)	-
Смањење емисионог губитка расподјелом добити – неживотног осигурања	-	27,079	-	-	-	(27,079)	-
Стање, 31. децембар 2017. године	20,435,701	(4,045,946)	1,326,199	63,573	371,728	(4,637,049)	13,514,206

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

НЕКОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године
(У ВАМ)

	Година која се завршила 31. децембра 2017.	Година која се завршила 31. децембра 2016. <i>Кориговано</i>
БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ		
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од премије осигурања и реосиг. и примљени аванси	22,850,371	20,772,789
Остали приливи из пословних активности	1,577,731	1,082,582
Приливи од учешћа у накнади штете	234,266	194,510
Одливи по основу накнаде штета из осигурања и дати аванси	(8,326,787)	(7,265,786)
Одливи по основу премија реосигурања	(1,305,339)	(1,118,034)
Одливи по основу бруто зарада, накнада зар. и др. личних расхода	(4,560,223)	(4,696,227)
Одливи по основу трошкова спровођења осигурања	(5,445,862)	(4,765,662)
Одливи по основу плаћених камата	(4,396)	(16,326)
Одливи по основу пореза на добит	-	(5,214)
Одлив по основу осталих пословних активности	(4,260,165)	(3,257,009)
Нето прилив готовине из пословних активности	759,596	925,623
Токови готовине из активности инвестирања		
Приливи од камата	459,619	364,346
Приливи по основу краткорочних финансијских пласмана	4,208,002	6,650,134
Приливи по основу дугорочних финансијских пласмана	3,307,061	1,240,560
Одливи по основу краткорочних финансијских пласмана	(4,680,000)	(9,477,900)
Одливи по основу набавке инвестиционих некретнина, опреме, и нематеријалних улагања	(475,958)	(124,807)
Одливи по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	(3,956,489)	(2,357,066)
Нето одлив готовине из активности инвестирања	(1,137,765)	(3,704,733)
Токови готовине из активности финансирања		
Приливи по основу повећања основног капитала	-	3,912,800
Приливи по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза	381,922	320,998
Одливи по основу дугорочних кредита	-	(11,823)
Одливи по основу краткорочних кредита	(15,505)	-
Одливи по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза	(80,391)	(329,489)
Нето прилив готовине из активности финансирања	286,026	3,892,486
Нето (одлив)/прилив готовине	(92,143)	1,113,376
Готовина на почетку обрачунског периода	1,628,545	515,169
Готовина на крају обрачунског периода	1,536,402	1,628,545

Напомене на наредним странама чине саставни
дио ових финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Дионичко друштво за осигурање "Косиг осигурање" д.д. Бања Лука (у даљем тексту "Друштво") основано је као дионичко друштво за обављање послова осигурања имовине и лица "Косиг" д.д. Бања Лука 18. децембра 1991. године.

Дана 30.07.1993. године долази до приступања нових оснивача и повећања оснивачког капитала, а један од оснивача је „Дунав“ д.д. Београд.

На основу Судског Рјешења У/1-266/98 од дана 25.03.1998. године долази до промјене назива Друштва и то из „Косиг осигурање“ д.д. Бања Лука у „Косиг Дунав осигурање“ д.д. Бања Лука.

На основу Рјешења Министарства финансија Републике Српске о издавању дозволе за рад број 04-3597/08 од 05. јуна 2002. године о организовању Друштва, у складу са Законом о осигурању имовине и лица, Друштво мијења назив у Акционарско друштво за осигурање "Косиг Дунав осигурање" Бања Лука. Промјена назива Друштва уписана је у регистар Основног суда Рјешењем број У/1-1603/2002 од 07. октобра 2002. године.

На сједници скупштине акционара „Косиг Дунав осигурања“ од 11.06.2010. године изгласана је одлука о измени назива Друштва „КОСИГ ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ а.д. Бања Лука. Нови назив Друштва је Акционарско друштво за осигурање "ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ" Бања Лука, односно "ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ" а.д. Бања Лука.

Промјена назива Друштва уписана је у регистар Основног суда Рјешењем број 071-0-Рег-10-000996 дана 23.07.2010. године.

Друштво је 06.05.2008. године добило дозволу за рад за обављање послова животног осигурања Рјешењем бр. 05-136-4/07 од Агенције за осигурање РС.

У току 2010. године Друштво је основало зависно правно лице „Дунав ауто“ д.о.о. Бања Лука (100% учешће), на основу одлуке број 1526/2010. од дана 10.08.2010. године. „Дунав ауто“ д.о.о. спада у најмлађег члана Дунав групације, а регистровано је за обављање слjedeћих дјелатности:

- продаја и одржавање моторних возила,
- продаја дијелова и прибора за моторна возила,
- техничко испитивање и анализа (технички преглед возила).

Оснивање зависног друштва „Дунав ауто“ д.о.о. уписано је у регистар Основног суда Рјешењем број 057-0-Рег-10-001293 дана 18.08.2010. године у Бања Луци.

У циљу стицања добити, Друштво обавља дјелатност коју чине слjedeћи послови осигурања за које је Друштво добило дозволу од Агенције за осигурање Републике Српске:

- Послови неживотних осигурања, и то: (а) осигурање од посљедица незгоде, (б) добровољно здравствено осигурање, (в) осигурање моторних возила, (г) осигурање шинских возила, (д) осигурање ваздухоплова, (ђ) осигурање пловних објеката, (е) осигурање робе у превозу, (ж) осигурање имовине од пожара и других опасности, (з) остала осигурања имовине, (и) осигурање од одговорности због употребе моторних возила, (ј) осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, (к) осигурање од одговорности због употребе пловних објеката, (л) осигурање од опште одговорности за штету које покрива остале врсте одговорности, (љ) осигурање кредита, (м) осигурање јемства, (н) осигурање финансијских губитака, (њ) осигурање трошкова правне заштите, (о) осигурање помоћи на путовању.
- Послови животних осигурања, и то: (а) осигурање живота за случај смрти, (б) осигурање живота за случај доживљења, (в) осигурање живота за случај смрти и доживљења-мјешовито осигурање, (г) доживотно осигурање за случај смрти, (д) осигурање личне доживотне ренте, (ђ) осигурање личне ренте с одређеним трајањем, (е) остала рентна осигурања, (ж) додатно осигурање од посљедица несрећног случаја уз животно осигурање, (з) додатно здравствено осигурање уз животно осигурање, (и) остала додатна осигурања лица уз животно осигурање, (ј) остала животна осигурања.

Друштво своју унутрашњу организацију прилагођава потребама развоја своје дјелатности, у складу са утврђеном пословном политиком.

Послови из дјелатности Друштва обављају се у границима – дирекција и у филијалама, као и територијалним организационим дијеловима Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ (наставак)

У дирекцији се обављају послови осигурања, организује се, контролише и координира процес рада у области осигурања (за индивидуалне кориснике и самосталне предузетнике, за мала, велика и средња предузећа), животно осигурање, заједнички послови у осигурању, маркетинг, накнада штета, финансијски послови, правни послови, људски ресурси и општи послови, ИТ, интерна ревизија и актуарски послови.

Друштво послује на цијелој територији Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине. Продајна мрежа развија се преко директних и индиректних продајних канала, при чему директне канале обухвата мрежа филијала и пословница Друштва, док индиректне канале представљају заступници и посредници (физичка и правна лица) који су сертификовани од Агенције за осигурање и притоме имају потписан уговор са нашим Друштвом.

Чланови Управног одбора Друштва на дан 31. децембар 2017. године су:

1. Мр Мирко Петровић, предсједник;
2. Др Драгица Јанковић, члан;
3. Зоран Суботић, члан;
4. Небојша Аранђеловић, члан;
5. Стево Аничичић, члан;
6. Драган Бојић, члан;
7. Далибор Рачић, члан.

Чланови Одбора за ревизију Друштва на дан 31. децембар 2017. године су:

1. Радица Рубежић, предсједник;
2. Зорица Кнежевић, члан;
3. Маргерита Бошковић Ибрахимпашић, члан.

Генерални директор Друштва на дан 31. децембар 2017. године је Стево Аничичић, дипл. правник.

Актуари Друштва на дан 31. децембар 2017. године су:

- Актуар Друштва за неживот је мр Владимир Николић из Бијељине, број лиценце: 05-529-6/09 од 15/08/2006
- Актуар Друштва за живот је мр Саша Мичић из Бијељине, број лиценце: 04-352-2/06 од 06/10/2006

На дан 31. децембар 2017. године, Друштво је обављало послове осигурања преко Дирекције у Бањој Луци и 8 филијала (Бања Лука, Добој, Требиње, Приједор, Сарајево, Бијељина, Пале и Брчко).

На дан 31. децембар 2017. године Друштво има 216 запослених радника, док је на дан 31. децембар 2016. године било 220 радника.

Квалификациона структура запослених на дан 31. децембар 2017. и 2016. године приказана је у наредној табели:

Квалификација	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
МР	2	4
ВС	71	69
ВШС	17	16
ССС	106	111
ВКВ	2	2
КВ	18	18
Укупно	216	220

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Изјава о усаглашености

Приложени финансијски извјештаји представљају годишње неконсолидоване финансијске извјештаје друштва „Дунав осигурање“ а.д. Бања Лука за пословну 2017. годину и састављени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске и прописима Агенције за осигурање Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање друштава за осигурање.

2.2. Основе вредновања и састављања неконсолидованих финансијских извјештаја

Неконсолидовани финансијски извјештаји Друштва су припремљени по начелу набавне вриједности, изузев ако није другачије објелодањено у рачуноводственим политикама.

Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге.

Фер вриједност је цијена коју би примили од продаје имовине или платили за пренос обавеза у уобичајеној трансакцији између тржишних учесника на дан вредновања, без обзира да ли је та цијена директно провјерљива или процијењена коришћењем других техника вредновања. Приликом процјењивања фер вриједности имовине или обавеза, Друштво узима у обзир оне карактеристике имовине или обавеза које би узели у обзир и други учесници на тржишту приликом одређивања цијене имовине или обавеза на датум вредновања.

Друштво је у прописаном року, на начин дефинисан Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за друштва за осигурање ("Службени гласник РС", број 108/15), Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за друштва за осигурање ("Службени гласник РС", број 63/16) као и Правилником о садржини и форми образаца извјештаја о промјенама на капиталу ("Службени гласник РС", број 63/16) саставило обрасце финансијских извјештаја.

Друштво је приликом састављања биланса токова готовине користило директни метод извјештавања о токовима готовине.

Као што је објелодањено у напомени 16 уз ове неконсолидоване финансијске извјештаје, Друштво представља матично друштво пословне групе коју чине "Дунав осигурање" а.д. Бањалука и „Дунав ауто“ д.о.о. Бањалука. На дан 31. децембра 2017. године Друштво је имало 100% улога у зависном друштву „Дунав ауто“ д.о.о. Бања Лука. Друштво је, сагласно Међународном рачуноводственом стандарду (IAS) 27 "Консолидовани и појединачни финансијски извјештаји", као матично друштво, саставило своје консолидоване финансијске извјештаје за пословну 2017. годину, и предали су их у надлежни регистар, 20. априла 2018. године, како се то и захтијева одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Ради бољег разумијевања Групе у цјелини, корисници ових неконсолидованих финансијских извјештаја Друштва требају се упознати и са консолидованим финансијским извјештајима Групе.

Корекција претходно предатих неконсолидованих финансијских извјештаја Друштва за пословну 2017. годину

Дана 20. априла 2018. године руководство Друштва је, на основу одредаба Закона о јединственом регистру финансијских извјештаја Републике Српске, због уочених грешака, извршило одређене корекције и рекласификације претходно предатих неконсолидованих финансијских извјештаја Друштва за пословну 2017. годину и доставило нове кориговане неконсолидоване финансијске извјештаје надлежном регистру (Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге а.д. Бања Лука).

Извршене корекције и рекласификације претходно предатих неконсолидованих финансијских извјештаја за пословну 2017. годину су урађене ради накнадног евидентирања коначних ефеката процјене вриједности грађевинских објеката и инвестиционих некретина, која је завршена 30. марта 2018. године.

2.3. Функционална валута и валута презентација

Износи у приложеним неконсолидованим финансијским извјештајима изражени су у Конвертибилним маркама (BAM) која представља функционалну и званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање (“IFRS”) и Међународних рачуноводствених стандарда (“IAS”)

Приложени неконсолидовани финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (МСФИ), који су били у примјени на дан 1. јануара 2009. године и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске и прописима Агенције за осигурање Републике Српске који регулишу финансијско извјештавање друштава за осигурање.

Наиме, на основу одредби Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске (“Службени гласник РС”, број 94/15), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују МРС, односно МСФИ, као и Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете (“MSFI for SMEs”), Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор (“IPSAS”), Међународне стандарде вредновања (“IBC”), Међународне стандарде за професионалну праксу интерне ревизије, Концептуални оквир за финансијско извјештавање, Кодекс етике за професионалне рачуновође и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде (“MRSB”) и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (“IFAC”).

Поред наведеног, у складу са претходним Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске (“Службени гласник РС”, број 36/09 и 52/11), дана 15. јула 2010. године Управни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске (“Савез РР РС”) је донио “Одлуку о почетку обавезне примјене издања МРС/МСФИ (објављених до 1. јануара 2009. године)”, а на основу “Одлуке о овлашћењима за превод и објављивање” надлежне Комисије за рачуноводство и ревизију Босне и Херцеговине од 10. марта 2006. године (Службени гласник БиХ, број 81/06), којом се таква овлашћења дају Савезу РР РС.

Наведено издање МРС/МСФИ је одобрено од стране Фондације одбора за Међународне рачуноводствене стандарде као званични превод на српски језик за Босну и Херцеговину (Републику Српску), Србију и Црну Гору. Према наведеној Одлуци МРС/МСФИ објављени до 1. јануара 2009. године обавезно се примјењују на финансијске извјештаје сачињене и презентоване у Републици Српској за обрачунске периоде који почињу 1. јануара 2010. године или касније. Међутим, промјене у важећим Стандардима и тумачењима, као и новоусвојени Стандарди и тумачења, издати након 1. јануара 2009. године, нису објављени и званично усвојени у Републици Српској.

У складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске (“Службени гласник РС”, број 94/15), дана 4. октобра 2017. године Управни одбор Савеза РР РС је донио “Одлуку о утврђивању и објављивању Концептуалног оквира за финансијско извјештавање и основних текстова Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (МСФИ).

Наведеном Одлуком утврђују се и објављују преводи Стандарда и тумачења издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде до 31. децембра 2014. године, који су објављени на веб страници Савеза РР РС, а који се почињу примјењивати у Републици Српској за финансијске извјештаје који се састављају на дан 31. децембра 2018. године.

Ступањем на снагу ове Одлуке престаје да важи Одлука о почетку обавезне примјене издања МРС/МСФИ (објављених до 1. јануара 2009. године) из јула 2010. године.

Нове измјене постојећих Стандарда који су у примјени за извјештајни период

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, сљедеће измјене постојећих стандарда, биле су у примјени:

- Измјене Међународног рачуноводственог стандарда (МРС) 7 “Извјештај о токовима готовине” – Иницијатива за објелодањивање (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2017. године),
- Измјене МРС 12 “Порез на добитак” – Признавање одложених пореских средстава за нереализоване губитке (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јула 2017. године),
- Измјене разних Стандарда “Унапређења МСФИ (период 2014 – 2016)” која су резултат годишњег унапређења МСФИ са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене МСФИ 12 на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2017. године).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ НЕКОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање (“IFRS”) и Међународних рачуноводствених стандарда (“IAS”) (наставак)

Нове измјене постојећих Стандарда који су у примјени за извјештајни период (наставак)

Руководство Друштва анализира промјене у важећим Стандардима и тумачењима, као и новоусвојене стандарде и тумачења издата након 1. јануара 2009. године, и након установљавања Стандарда и тумачења који су релевантни за Друштво, исте примјењује у састављању својих финансијских извјештаја, уколико нису у супротности ни са једним од прописа у Републици Српској и Босни и Херцеговини, прије него што они буду званично преведени и објављени у Републици Српској.

Нови Стандарди и измјене постојећих Стандарда који су издати, а нису још увијек у примјени

На дан одобравања ових финансијских извјештаја, слједећи Стандарди и измјене постојећих Стандарда и ново тумачење су били издати, али нису постали ефективни:

- МСФИ 9 “Финансијски инструменти” (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године),
- МСФИ 15 “Приходи од уговора са купцима” (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године), и
- МСФИ 16 “Лизинг” (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2019. године).
- МСФИ 17 „Уговори о осигурању“ (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2021. године),
- Измјене МСФИ 2 „Плаћања акцијама“ – Класификација и мјерење трансакција плаћања акцијама (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године),
- Измјене МСФИ 4 „Уговори о осигурању“ – Примјеном МСФИ 9 “Финансијски инструменти” са МСФИ 4 „Уговори о осигурању“ (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године или гдје се врши прва примјена МСФИ 9 “Финансијски инструменти”),
- Измјене МСФИ 9 “Финансијски инструменти” – Карактеристике плаћања унапријед са негативним компензацијама (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године),
- Измјене МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извјештаји“ и МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“ - Продаја или учешће у имовини између инвеститора и придруженог ентитета или заједничког подухвата (датум ступања на снагу одгођен на неодређено вријеме, док истраживачки пројекат метода капитала буде установљен),
- Измјене МРС 19 „Примања запослених“ – Измјене, смањење или измирење планова накнада (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године),
- Измјене МРС 28 „Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате“ – Дугорочни интереси у придруженим ентитетима и заједничким подухватима (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2019. године),
- Измјене МРС 40 “Инвестиционе некретнине” – Пренос инвестиционих некретнина (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године),
- Измјене разних Стандарда “Унапријеђења МСФИ (период 2014 - 2016)” која су резултат годишњег унапријеђења МСФИ (МСФИ 1, МСФИ 12 и МРС 28) са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене МСФИ 1 и МРС 28 би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године),
- Измјене разних Стандарда “Унапређења МСФИ (период 2015 - 2017)” која су резултат годишњег унапређења МСФИ (МСФИ 3, МСФИ 11, МРС 12 И МРС 23) са циљем отклањања неусаглашености и усаглашавања текста (измјене би требало да се примјене за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2019. године),
- IFRIC 22 “Трансакције у страним валутама и разматрања претплата” (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2018. године), и
- IFRIC 23 „Неизвјесност у третману пореза на добит“ (на снази за годишње периоде који почињу на или након 1. јануара 2019. године).

Политика руководства Друштва је да нове Стандарде и измјене постојећих Стандарда усвоји и примјењује од момента када они ступе на снагу и буду у примјени. Руководство предвиђа да усвајање ових нових Стандарда и измјена постојећих Стандарда неће имати материјалан утицај на финансијске извјештаје Друштва у периоду иницијалне примјене.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи

Приходи обухватају приходе од уобичајених осигуравајућих активности Друштва (пословне и финансијске приходе). Уобичајене односно редовне активности Друштва су све активности које Друштво предузима у обиму свог рада као и активности које су са њима повезане и које подржавају тај рад, и од њега произилазе или имају пропратни карактер.

Приходе Друштва чине пословни (функционални) приходи, приходи од инвестиционе активности, финансијски приходи, приходи по основу усклађивања вриједности имовине и остали приходи.

3.1.1. Пословни (функционални) приходи

У оквиру пословних прихода Друштво евидентира приходе из дјелатности осигурања, односно приходе по основу премије осигурања, приходе по основу учешћа саосигурања и реосигурања у накнади штета, приходе од укидања и смањења резервисања осигурања, приходе од повраћаја пореских и других дажбина и приходе од премија, субвенција, донација, приходе по основу провизија реосигурања, приходе по основу регреса осигурања и друге функционалне приходе.

а) Приходи од премије осигурања и саосигурања

Приходе од премије осигурања-саосигурања представљају износи фактурисане премије коју осигураник/уговарач осигурања плаћа осигуравачу на основу уговора о осигурању, умањене- увећане за износ премије који припада наредном обрачунском периоду (преносна премија). Приходи од премије осигурања се уносе у укупан приход у складу са роковима и периодима покривања ризика из одговарајућих уговора о осигурању.

Преносна премија (резерва за незарађене премије) се обезбјеђује да би се обухватили дијелови фактурисаних премија који се односе на приходе наредних обрачунских периода. Преносна премија се обрачунава методом "pro rata temporis".

Висина премије утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усвојио је Управни одбор Друштва.

Премија се састоји од функционалне премије и режијског додатка. Функционалну премију чине техничка премија (за сва осигурања) и допринос за превентиву. Режијски додаток користи се за покриће трошкова спровођења осигурања.

Начин расподјеле премије осигурања по врстама животних и неживотних осигурања утврђује се интерним актом који доноси Управни одбор Друштва.

б) Приходи од учешћа у накнади штета

У оквиру прихода од учешћа у накнади штета Друштво исказује пословне приходе по основу учешћа саосигурања и реосигурања у накнади штета неживотних осигурања правних лица, са којима Друштво има закључене уговоре о саосигурању и реосигурању као и приходе по основу учешћа саосигуравача и реосигуравача у накнади штета.

в) Приход од укидања и смањења резервисања

Приходима од укидања и смањења резервисања - исказују се приходи по основу укидања или смањења резервисања у складу са законом и релевантним прописима и актима Друштва.

г) Приходи по основу провизија реосигурања

Приходи по основу провизија реосигурања представљају провизије које Друштво остварује по уговорима од реосигуравача код којег реосигурава свој портфељ.

д) Остали пословни приходи

Остали пословни приходи обухватају приходе од провизије, регреса, закупнина, приходе по основу добијених спорова, камата, зелене карте, услужних штета, услужних записника МУП-а и други пословни приходи.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.1. Приходи (наставак)

3.1.2. Финансијски приходи

Финансијске приходе чине приходи од камата, курсних разлика, приходи по основу ефеката валутне клаузуле, и остали финансијски приходи, у складу са МРС 18, МРС 21 и другим релевантним Стандардима .

Приходи од камата на финансијску имовину се признају када је вјероватан прилив будућих економских користи Друштва и када је износ прихода поуздано мјерљив. Приход од камата је временски разграничен и признаје се методом ефективне каматне стопе, која представља стопу која тачно дисконтује (своди) процијењене будуће новчане токове у току очекиваног вијека финансијске имовине на нето надокнадиву вриједност те имовине приликом иницијалног признавања.

Приходи по основу камата односно финансијски приходи се највећим дјелом односе на пласмане депоноване у банци за покриће 50% гарантног фонда и техничке резерве и камате по обвезницама, а евидентирају се у обрачунском периоду у коме су настали.

3.1.3. Остали приходи

У оквиру осталих прихода, исказују се добици по основу продаје некретнина, опреме (основних средстава) и нематеријалних улагања, добици од продаје остатака осигураних оштећених ствари, добици од продаје ХОВ, наплаћена отписана потраживања, вишкови, приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, приходи од смањења обавеза, приходи од укидања дугорочних резервисања и остали непоменути приходи.

3.1.4. Приходи по основу усклађивања вриједности имовине

Приходи по основу усклађивања вриједности имовине обухватају позитивне ефекте промјене поштене (фер) вриједности нематеријалних улагања, некретнина, опреме и залиха – до висине претходно исказаних расхода за та средства по основу вредносног усклађивања, као и других укидања исправки вриједности по основу вредносног усклађивања у складу са релевантним МРС и интерном регулативом Друштва.

3.2. Расходи

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Друштва.

На рачунима расхода обухватају се пословни расходи, финансијски расходи, остали расходи и расходе по основу усклађивања вриједности имовине.

3.2.1. Пословни (функционални) расходи

У оквиру пословних расхода Друштво евидентира расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе, накнаде штета, уговорених износа и премија саосигурања и реосигурања животних осигурања, накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања, трошкове спровођења осигурања и друге функционалне расходе.

а) Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе

Расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе чине математичка резерва, допринос за превентиву, допринос заштитном фонду, допринос Агенцији за осигурање Републике Српске (АЗОРС) и ФБиХ, Биро зелене карте (Биро ЗК), доприноси прописани посебним Законом и остала резервисања и функционалне доприносе.

Математичка резерва

Математичка резерва је техничка резерва друштва за осигурање намијењена измиривању будућих обавеза по основу животног осигурања.

Обрачун математичке резерве осигурања живота извршен је :

- за активна осигурања живота примјеном бруто – Зилмерове проспективне методе,
- за редукована (капитализована) осигурања, односно за осигурања која су ослобођена плаћања премије, примјеном нето проспективне методе.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.2. Расходи (наставак)

3.2.1. Пословни (функционални) расходи (наставак)

а) Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе (наставак)

Допринос за превентиву

Средства превентиве представљају средства Друштва намијењена улагањима у превентивну заштиту, којима се предупредује остварење осигураног случаја на осигураној имовини и лицима и смањују посљедице штетних догађаја, а која се на основу критеријума утврђених Правилником о превентиви намјенски усмјеравају одређеним осигураницима Друштва.

Допринос за превентиву се обрачунава у проценту и за врсте осигурања у складу са Одлуком о максималним стопама режијског додатка коју доноси Управни одбор Друштва. Према наведеној Одлуци за све врсте неживотних осигурања превентива се обрачунава у износу од 1.5% од фактурисане премије осим осигурања од аутоодговорности, гдје се бруто премија састоји од техничке премије и режијског додатка, а у складу са Одлуком о заједничкој тарифи премија и цјеновнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској.

Накнада за противпожарну заштиту

Накнада за противпожарну заштиту обрачуната је у складу са Законом о заштити од пожара у висини од 0.04% од пословних прихода, (Службени гласник РС, бр. 89/14).

Накнада за унапређење опште корисних функција шума

Накнада за унапређење опште корисних функција шума обрачунава се по стопи од 0.07% на укупан остварен приход, (Службени гласник РС, бр. 89/14).

Противградна заштита

Противградна заштита обрачунава се по стопи од 0.25% од укупно оствареног прихода (Службени гласник РС, РС бр. 89/14).

Накнада за воде

Накнада за воде обрачунава се на основу Закона о водама, а основица је еквивалентни број становника.

Допринос заштитном фонду РС и ФБиХ

На основу обрачуна Заштитног фонда Републике Српске, Заштитног фонда ФБиХ, утврђена је висина доприноса заштитном фонду за покриће издатака за штете по основу непознатих и неосигураних возила. Обрачун се врши на основу фактурисане премије аутоодговорности.

Накнада Агенцији за осигурање РС и ФБиХ

Агенције за осигурање РС и ФБиХ врше обрачун накнада на основу укупно фактурисане премије Друштва.

Допринос за безбједност саобраћаја

Допринос за безбједност саобраћаја обрачунава се у висини од 1% на фактурисану премију аутоодговорности, а према чл. 26 став 1. Закона о обавезним осигурањима у саобраћају (Службени гласник РС, бр. 82/15)

б) Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања и премије саосигурања и реосигурања

Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања и премије саосигурања и реосигурања представљају расходе за исплату накнада штета и осигураних сума, других уговорених износа и учешће у добити осигураника, који се исплаћују осигураницима, односно корисницима осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.2. Расходи (наставак)

3.2.1. Пословни (функционални) расходи (наставак)

в) Расходи по основу повећања резервисања

Расходи по основу повећања резервисања се исказују у складу са законом и релевантним прописима и актима Друштва.

г) Расходи по основу премија реосигурања

Расходи по основу премија реосигурања представљају расходе реосигурања ризика код Друштва за реосигурање са којим Друштво има закључене уговоре о реосигурању, док се за зелену карту реосигурање врши преко Бироа зелене карте БиХ.

д) Трошкови спровођења осигурања

Трошкови спровођења осигурања обухватају расходе за обављање послова осигурања чије покриће се врши из режијског додатка. Трошкови спровођења осигурања обухватају трошкове амортизације нематеријалних улагања, трошкове амортизације некретнина и опреме, трошкове резервисања бенефиција за запослене, трошкове материјала, горива и енергије, производних услуга, рекламе и пропаганде, репрезентације, порезе и доприносе независне од резултата, трошкове непроизводних услуга, нематеријалне трошкове као и трошкове зарада, накнада зарада и друге трошкове за обављање послова осигурања.

Трошкови прибаве осигурања су непосредни трошкови прибаве осигурања, а то су: трошкови провизије за закључене уговоре осигурања и трошкови запослених директно и искључиво запослених на прибави осигурања, односно у случају запослених који обављају више послова сразмјеран дио трошкова тог запосленог за дио радног времена који просјечно годишње проводи на директним и искључивим пословима прибаве осигурања. Трошкови испостављања докумената о осигурању, као и посредни трошкови попут рекламе и административни трошкови везани за обраду понуде и издавањем полисе не сматрају се непосредним трошковима и није их дозвољено разграничавати. Друштво врши разграничење трошкова прибаве осигурања у сразмјери учешћа преносне премије неживотних осигурања у укупној бруто премији неживотних осигурања.

3.2.2. Финансијски расходи

Финансијске расходе чине расходи по основу камата, курсних разлика, негативни ефекти по основу валутне клаузуле и остали финансијски расходи.

3.2.3. Остали расходи

Остале расходе чине губици по основу расходовања и продаје опреме и нематеријалних улагања, губици по основу продаје некретнина, губици од продаје материјала, губици од продаје ХОВ, расходи по основу исправке потраживања за премију, расходи по основу исправке осталих потраживања, расходи по основу отписа и остали непоменути расходи.

3.2.4. Расходи по основу обезвјеђења имовине

У оквиру расхода по основу обезвјеђења имовине, исказују се негативни ефекти вриједносних усклађивања нематеријалних улагања, некретнина и опреме, дугорочних финансијских пласмана и потраживања, у складу с МРС 36 - Умањење вредности имовине и другим релевантним МРС и овом одлуком, према називима рачуна ове групе. На рачунима ове групе исказује се и негативан ефекат промјене поштене (фер) вриједности средстава, ускладу с МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, МРС 38 - Нематеријална имовина и осталим релевантним МРС -овима.

3.3. Прерачунавање девизних износа

Пословне промјене настале у иностраној валути (валути која није функционална), су прерачунате у функционалну валуту по званичном средњем курсу који је важио на дан пословне промене. Средства и обавезе исказане оригинално у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунати су у функционалну валуту по званичном средњем курсу који је важио на тај дан.

Средства и обавезе са уговореном валутном клаузулом прерачунате су на дан састављања биланса према уговореном курсу. Курсне разлике, настале као резултат прерачунавања, књиже се у корист финансијских прихода или на терет финансијских расхода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.4. Бенефиције за запослене

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет послодавца у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из нето зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

б) Бенефиције запосленима

У складу са Појединачним колективним уговором, Друштво је у обавези да исплати отпремнине, радницима који су закључили уговор о раду на неодређено вријеме, приликом одласка у пензију у висини три просјечне плате Друштва или три просјечне плате радника, ако је то за њега повољније. Као основица за обрачун узима се највећа мјесечна плата остварена у посљедњих 12 мјесеци прије остваривања права на пензију. На основу МРС 19 “Накнаде запосленима” захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине.

Трошкови везани за накнаде приликом одласка у пензију утврђују се коришћењем метода пројектованих јединица кредитирања, са актуарским одмјеравањем које се врши на дан извјештаја о финансијском положају.

Друштво је самостално обрачунало и исказало дугорочне обавезе по основу отпремнина примјеном сопственог актуарског обрачуна у складу са захтевима МРС 19.

3.5. Порез на добитак

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, односно умањења за улагања у машине и опрему за обављање дјелатности извршене у току године, а у складу са пореским прописима Републике Српске.

Порески прописи Републике Српске предвиђају могућност умањења пореске основице за износе улагања у некретнине, постројења и опрему за обављање властите производне дјелатности и за износе плаћеног пореза на доходак и доприноса на лична примања за више од 30 новозапослених радника на крају пословне године.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за поврат пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према извјештају о финансијском положају – билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вриједности. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до ког ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Порез на добитак (наставак)

Порез на додатну вриједност

Законом о порезу на додатну вриједност уведена је обавеза и регулисан је систем плаћања пореза на додатну вриједност (ПДВ) на територији Босне и Херцеговине. Чланом 25 наведеног Закона услуге осигурања и реосигурања су ослобођене плаћања пореза на додатну вриједност.

3.6. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања се почетно вреднују по набавној вриједности. Вредновање нематеријалних улагања након почетног признавања врши се примјеном основног поступка предвиђеног МРС 38 – Нематеријална имовина, односно по набавној вриједности умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке по основу обезвјеђења. Накнадни издаци за нематеријална улагања се капитализују само ако је вјероватно да ће се остварити будуће економске користи, ако су економске користи изнад првобитно процјењених стандарда о учинку нематеријалних средстава и ако се издатак може поуздано утврдити и приписати средству.

Нематеријална имовина престаје да се признаје након отуђења или када се од њене употребе или отуђења не очекују никакве будуће економске користи. У моменту отуђења или стављања нематеријалног улагања ван употребе, разлика између књиговодствене вриједности и нето прилива који се добија тим отуђењем, признаје се као губитак или добитак периода.

За обрачун амортизације нематеријалних улагања примјењује се пропорционални метод отписивања. Нематеријална улагања и софтвер се амортизују по стопи од 20%, осим ако уговором или другим документом вријеме трајања улагања није дефинисано на другачији начин.

3.7. Некретнине и опрема

Земљишта, грађевински објекти и опрема су материјална средства која Друштво држи за пружање услуга или у административне сврхе, чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године. Почетно признавање врши се по набавној вриједности. Набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача увећана за све трошкове настале до њиховог стављања у употребу.

Након почетног признавања, земљишта и некретнине се исказују по ревалоризованим вриједностима, које изражавају њихову поштenu (фер) вриједност на дан ревалоризације (процјене), умањену за укупан износ исправке вриједности по основу обрачунате амортизације и укупан износ исправке вриједности по основу обезвјеђења, све у складу са МРС 16.

Када се књиговодствена вриједност земљишта и грађевинских објеката повећа као резултат процјене, повећање се директно приписује капиталу као ревалоризациона резерва. Повећање се признаје у билансу успјеха до оног износа до којег се сторнира ревалоризационо смањење истог средства, које је претходно признато као расход. Када се књиговодствена вриједност средства смањи као резултат ревалоризације, смањење се признаје као расход. Смањење се директно књижи на терет ставке ревалоризационих резерви, у оквиру капитала, до износа постојећих ревалоризационих резерви које се односе на то средство, а преко тог износа на расходе текућег периода.

Након почетног признавања сва средства опреме исказују се по набавној вриједности умањеној за укупан износ обрачунате амортизације и укупан износ губитака због обезвјеђења, односно примјеном основног поступка предвиђеног МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема.

Добитак који настане приликом расходовања и продаје некретнина и опреме исказује се непосредно као ванредни приход у оквиру осталих прихода. Губитак настао приликом расходовања и продаје некретнина и опреме исказује се непосредно као ванредни расход у оквиру осталих расхода.

3.8. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине су непокретности (земљишта или зграда – или дијелови зграда – или и једно и друго), које Друштво (као власник или корисник финансијског лизинга) држи ради остваривања прихода од издавања некретнине или ради увећања вриједности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за обављање властите дјелатности у оквиру редовног пословања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.8. Инвестиционе некретнине (наставак)

Почетно одмјеравање инвестиционих некретнина врши се по набавној вриједности која укључује трошкове трансакције. Вредновање инвестиционих некретнина након почетног признавања врши се по методу поштене (фер) вриједности. Повећање фер тржишне вриједности се исказује у оквиру прихода, а смањење у оквиру расхода периода. У складу са тим, не обрачунава се амортизација инвестиционих некретнина.

Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину приписују се исказаном износу те инвестиционе некретнине, ако је вероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процјењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

3.9. Амортизација

Амортизација некретнина, опреме и нематеријалних улагања обрачунавала се по стопама, које су одређене тако да се неотписана вриједност некретнина, опреме и нематеријалних улагања амортизује у једнаким годишњим износима у току предвиђеног корисног вијека трајања.

Амортизација се обрачунава на основицу коју чини неотписана вриједност, умањена за резидуалну вриједност, на почетку године као и на некретнине, опрему и нематеријална улагања стављена у употребу током године.

Процијењени корисни вијек употребе које је служио као основа за обрачун амортизације и примјењене стопе у пословној 2017. години су биле сљедеће:

<i>Главне групе основних средстава</i>	<i>Корисни вијек (година)</i>	<i>Стопа (%)</i>
<i>Компјутери</i>	4	25%
<i>Канцеларијски намјештај</i>	8	12.50%
<i>Расхладни уређаји</i>	6	16.50%
<i>Аутомобили</i>	6 год. и 5 мј.	15.50%
<i>Уређаји за мјерење</i>	5	20%
<i>Грађевински објекти</i>	20-50	2.15%-18.52%
<i>Софтвер</i>	5	20%

3.10. Учешћа у капиталу контролисаних друштава

Учешћем у контролисаном друштву сматра се улагање којим је Друштво стекло контролу над тим друштвом. Друштво има контролно учешће у другом правном лицу када има директно или индиректно право или могућност да оствари 50% или више гласачких права у том правном лицу, односно када Друштво има директно или индиректно власништво над 50% или више капитала у том правном лицу, или могућност именовања већине чланова органа управљања или могућност ефективног вршења контролног утицаја на управљање тим правним лицем или на његову пословну политику.

Учешће у капиталу повезаног правног лица исказано је по набавној вриједности улагања, умањено за евентуална обезвређења. Друштво је власник 100% удјела у капиталу зависног правног лица "Дунав ауто" д.о.о. Бања Лука.

3.11. Финансијска имовина

Друштво признаје финансијско средство онда када постане једна од уговорених страна у финансијском инструменту. Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Друштво обавезало да ће купити или продати финансијско средство.

У зависности од намјере са којом су стечена, Друштво финансијска средства распоређује у једну од сљедећих категорија:

- Финансијска средства која се држе до доспијећа;
- Финансијска средства намијењена трговању; и
- Финансијска средства расположива за продају.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Финансијска имовина (наставак)

Финансијска средства се иницијално признају по набавној вриједности увећаној за трансакционе трошкове. Сва финансијска средства која се накнадно не исказују по фер вриједности, ефекте промјена у фер вриједности исказују у билансу успјеха.

Фер вриједност је цијена која би се наплатила за продају средства, или платила за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту, на датум одмјеравања.

Трансакциони трошкови су трошкови који се могу директно приписати стицању, емитовању, или отуђењу неког финансијског средства или финансијске обавезе.

Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговорним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена.

Метода ефективне каматне стопе

Метода ефективне каматне стопе је метода обрачуна амортизованог трошка финансијске имовине и распоређивања прихода од камата током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која тачно дисконтује будућа новчана примања кроз очекивани вијек трајања финансијске имовине, или гдје је то могуће, краћег периода.

Приходи се признају на бази ефективне камате стопе за дужничке инструменте, изузев за оне који су исказани по фер вриједности кроз биланс успјеха.

3.11.1. Финансијска средства која се држе до доспећа

У категорију финансијских средстава која се држе до доспећа, Друштво класификује недериватна финансијска средства која испуњавају следеће услове:

- имају фиксне или одредиве исплате;
- имају фиксно доспијеће и постоји намјера и могућност да се држе до доспијећа.

Улагања у хартије од вриједности које се држе до доспијећа се вреднују по амортизованој вриједности, коришћењем метода ефективне каматне стопе. Амортизована вриједност је набавна вриједности умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вриједности и износа доспећа и умањена за отплате главнице, и умањена за било који отпис услед обезврјеђења или ненаплативости. Ефективна каматна стопа је стопа по којој се дисконтује очекивани ток будућих готовинских плаћања до доспећа.

Приходи настали у периоду држања хартија од вриједности у портфолију Друштва се приказују као приходи од камата. Све куповине и продаје хартија од вриједности се рачуноводствено евидентирају у моменту трансакције.

3.11.2. Финансијска средства намијењена трговању

Финансијска средства намијењена трговању представљају дио портфолија финансијских средстава којима Друштво управља и за који постоји доказ да су:

- Стечена са циљем продаје и/или поновне куповине у блиској будућности,
- Финансијска средства за краткорочно остваривање добити или
- Деривати финансијских средстава и деривати финансијских обавеза (осим ако представљају дио ефективног хеџинг инструмента).

Финансијска средства намијењена трговању се иницијално вриједнују по набавној вриједности. Набавна вриједности код овог типа финансијских средстава не укључује трансакционе трошкове који се могу директно приписати куповини / стицању / издавању финансијског средства. Ови трошкови се у цјелости евидентирају на терет биланса успјеха у тренутку куповине / стицања / издавања.

Фер вриједност финансијског инструмента приликом иницијалног признавања је уобичајена трансакциона цијена.

Накнадно мјерење финансијских средстава намијењених трговању се врши по фер вриједности. Фер вриједност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цијену берзе на дан вредновања финансијског средства. Промјена фер вриједности финансијских средстава намијењених трговању обухватају се у корист / терет биланса успјеха периода у коме су настале.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.11. Финансијска имовина (наставак)

3.11.3. Финансијска средства расположива за продају

Почетно мјерење финансијских средстава која су расположива за продају врше се по набавној вриједности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховој куповини односно стицању.

Накнадно мјерење финансијских средстава која су расположива за продају се врши по фер вриједности. Фер вриједност се одређује на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цијену берзе на дан вредновања финансијског средства.

Добици и губици који настају због промјене фер вриједности директно утичу на капитал, односно на ревалоризационе резерве од инвестиција, са изузетком умањења за импаритетне губитке, камате обрачунате користећи метод ефективне каматне стопе, који се директно признају у добитак или губитак периода. Када се таква имовина продаје, или је изложена трајном смањењу вриједности, кумулативна добит или губитак претходно остварен у ревалоризационим резервама за улагања је укључен у приходе и расходе периода.

Фер вриједност финансијских средстава расположивих за продају изражених у страниј валути се одређује у тој валути и прерачунава се по важећој курсној стопи на дан биланса стања. Промјена у фер вриједности која се може приписати промјенама курса и која резултира промјени амортизованог трошка средства, признаје се у билансу успјеха, док се остале промјене признају као промјене у капиталу.

3.11.4. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања и пласмани су недериватна финансијска средства са фиксним или одређивим исплатама која нису котирана на активном тржишту.

Почетно мјерење пласмана и потраживања врши се по набавној вриједности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховом издавању. Накнадно вредновање кредита и пласмана врши се по амортизованој набавној вриједности примјеном ефективне каматне стопе. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која дисконтује процјењене будуће новчане токове (приливе и одливе) на иницијалну књиговодствену вриједност кредита или пласмана (садашњу вриједност), за очекивани вијек трајања кредита или пласмана. Добити и губици услед амортизације се признају у нето износу у корист и/или на терет биланса успјеха. Приходи по основу камата и накнада обрачунавају се примјеном ефективне каматне стопе на амортизовану вриједност.

Ако постоји објективни доказ да је настао губитак због умањења вриједности зајмова (кредита) и потраживања, износ губитка се одмјерава као разлика између књиговодствене вриједности средства и садашње вриједности процјењених будућих токова готовине дисконтованих по првобитној ефективној каматној стопи финансијског средства (тј. ефективној каматној стопи израчунатој приликом почетног признавања).

Признавање импаритетних губитака се врши на терет биланса успјеха. Износи за које је вриједност ових средстава умањена по основу импаритетних губитака воде се преко рачуна исправки вриједности.

Уколико се износ импаритетног губитка смањује услед догађаја насталих након његовог иницијалног признавања, укидање импаритета се врши у корист биланса успјеха, али укидање импаритета не може да буде у износу већем од амортизоване вриједности која би била на дан укидања да импаритет није био признат.

3.12. Потраживања по основу премије осигурања и остала краткорочна потраживања

Потраживања за премију осигурања представљају потраживања од уговарача осигурања, односно осигураних лица за полисирану премију осигурања у складу са уговореним условима у закљученој полиси осигурања. Висина премије осигурања утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усваја Управни одбор Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.13. Процјењивање позиција активе

Друштво врши процјењивање позиција активе у складу са Правилником о начину процјењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање ("Службени гласник РС", број 10/09 и број 91/14 , у даљем тексту: Правилник).

Позиције активе класификују се у категорије, зависно од степена наплативости, који се одређује на основу броја дана колико је прекорачен рок доспијећа, процјене финансијског положаја дужника и квалитета инструмената обезбјеђења наплате. Резервисања за потенцијалне губитке терете резултат пословања Друштва.

У складу са Правилником, сва потраживања Друштва разврставају се у сљедеће категорије:

1) прва категорија:

- а) потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа по свим критеријумима,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује благовремено, а изузетно с доцњом до три мјесеца;

2) друга категорија:

- а) потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа, али се не очекује њено погоршање, осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до пет, а изузетно с доцњом до шест мјесеци;

3) трећа категорија:

- а) потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа посебно ако се узме у обзир критеријум солвентности или ликвидности,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до седам, а изузетно с доцњом до девет мјесеци;

4) четврта категорија:

- а) потраживања од дужника у стечају или од дужника за кога се основано може очекивати да ће над њим бити отворен стечај,
- б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом од преко девет мјесеци,
- в) потраживања од дужника који обавезе по основу премије неживотног осигурања не плаћа после истека периода осигурања, а ако је тај период дужи од једне године, не плаћа их после истека годину дана од започињања периода осигурања за ту годину,
- г) потраживања од дужника који обавезе по основу премије реосигурања не плаћа после истека периода реосигурања, а ако је тај период дужи од једне године, не плаћа их после истека годину дана од започињања периода реосигурања за ту годину,
- д) потраживања од лица које је повезано лице с друштвом за осигурање, а која би иначе била класификована у другу или трећу категорију.

Износ резервисања за потенцијалне губитке добија се примјеном сљедећих процената на бруто износ потраживања од комитената:

<u>Категорија</u>	<u>% резервисања</u>
Прва категорија	5% - 10%
Друга категорија	25% - 50%
Трећа категорија	50% - 75%
Четврта категорија	100%

Ненаплатива премија и потраживања се отписују након што су исцрпљене све могућности за наплату. Износ отписаних потраживања се приказује у билансу успјеха као расход уколико већ нису била на исправци вриједности. Већина потраживања по том основу имају већ формиране исправке вриједности. Сва накнадно наплаћена потраживања књиже се као приход од наплаћених отписаних потраживања у билансу успјеха и прилив новчаних средстава у билансу стања.

Уколико и поред свих предузетих активности (судских, вансудских и сл.) потраживања не могу да се наплате, врши се њихово трајно искњижавање из биланса у складу са посебним одлукама и политикама Друштва.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.14. Готовински еквиваленти и готовина

Под готовином и готовинским еквивалентима се подразумевају новчана средства у конвертибилним маркама и страном валути, средства на „ВАМ“ и девизним рачунима код пословних банака.

Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни, депозите код комерцијалних банака, као и ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

Готовина и готовински еквиваленти у страном валути се процењују примјеном средњег курса стране валуте на дан биланса. Обрачунате курсне разлике по овом основу књиже се на терет финансијских прихода или финансијских расхода.

3.15. Умањења финансијске имовине

Финансијска имовина, осим имовине исказане по фер вриједности кроз биланс успјеха, процијењена је за индикаторе умањења на сваки датум биланса стања. Финансијска имовина је умањена тамо гдје је доказано да су, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијске имовине, процијењени будући новчани токови инвестиције измијењени.

За акције које не котирају на берзи а класификоване су као расположиве за продају, значајан или продужен пад у фер вриједности вриједносног папира испод његовог трошка сматра се објективним доказом умањења.

За сву осталу финансијску имовину, укључујући откупиве хартије од вриједности класификоване као расположиве за продају, и потраживања по финансијском зајму, објективан доказ умањења може укључити:

- значајне финансијске тешкоће издаваоца или корисника; или
- пропуст или делинквенција у отплати камате или главнице; или
- могућност да ће дужник доћи у стечај или финансијску реорганизацију.

Што се тиче хартија од вриједности – улагања расположивих за продају, губици од умањења претходно признати кроз биланс успјеха се не поништавају кроз биланс успјеха. Било које увећање у фер вриједности након губитка умањења је признато директно у капитал.

Престанак признавања финансијске имовине

Друштво ће престати признавати финансијску имовину само када уговорна права на новчане токове од финансијске имовине истекну или ако пренесе финансијску имовину, па самим тим и све ризике и награде од власништва средства на други субјект. Ако Друштво не пренесе нити задржи суштински све ризике и поврате од власништва и задржи контролу над финансијском имовином, Друштво наставља да признаје финансијску имовину.

3.16. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења обухватају разграничене трошкове прибаве осигурања, закупа, преносну премију реосигурања, разграничене трошкове реосигурања, унапријед урачунати трошкови за рентне штете и остале АВР.

Друштво врши разграничење трошкова прибаве у сразмјери учешћа резерве за преносне премије у укупној премији.

Разграничени трошкови прибаве, као активна временска разграничења, користе се због равномјерног терећења укупних трошкова посматраног пословног периода, и што реалнијег приказа коначног пословног резултата обрачунског периода.

3.17. Капитал и резерве

Капитал Друштва чини основни и остали капитал, резерве, ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина и опреме, нереализовани добици и нереализовани губици, нераспоређена добит, односно губитак ранијих година и нераспоређена добит, односно губитак или добитак текуће године.

Основни и остали капитал исказује се у номиналној вриједности, а вриједност акцијског капитала представља производ броја емитованих акција и њихове номиналне вриједности.

Друштво је дужно да у свом пословању одржава основни капитал најмање у висини која је прописана чланом 53.а. Закона о Друштвима за осигурање. Резерве Друштва обухватају законске, статутарне и друге резерве.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.18. Дугорочна резервисања

Математичка резерва

Друштво је у складу са Правилником о формирању и начину обрачунавања математичке резерве извршило обрачун математичке резерве.

Обрачун математичке резерве осигурања живота извршен је:

- а) за активна осигурања живота примјеном бруто – Зилмерове проспективне методе;
- б) за редукована (капитализирана) осигурања, односно за осигурања која су ослобођена плаћања премије, примјеном нето проспективне методе;

Друштво располаже са софтверским рјешењем помоћу којег се сви подаци за сваког појединачног уговора о осигурању, а који садрже све релевантне податке за обрачун математичке резерве, ажурно чувају. Друштво поред чувања података у софтверу све обрачуне математичке резерве чува електронски на рачунару задуженог запосленика у Сектору за животно осигурање. Софтверско рјешење за обрачун математичке резерве је сачињено на основу Тарифа премија за сваку врсту животног осигурања посебно.

Друштво користи изравнате демографске таблице смртности СФРЈ 1980/82. Код свих врста осигурања живота примјењује се годишња каматна стопа од 3.5%. Одабране таблице смртности одражавају најрепрезентативније податке на овом подручју, а посебно имајући у виду сва дешавања протеклих година.

Детаљан опис начина обрачуна свих уговорених обавеза дефинисан је у самим тарифама премија, која су као такве достављене надзорном органу уз претходно прибављено позитивно мишљење овлашћеног актуара.

Друштво има утврђене математичко техничке основе за обрачун премијске (математичке) резерве за све облике животног осигурања за које је Друштво регистровано.

Средства технички резерви улагана су у облике предвиђене Правилником о висини и начину улагања средстава за покриће техничких резерви и минималног гарантног фонда друштава за осигурање.

3.19. Финансијске обавезе

Под финансијским обавезама сматрају се дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима, дугорочни кредити, и остале дугорочне обавезе), краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања) и остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама сматрају се обавезе које доспјевају у року од годину дана од дана чинидбе, односно од дана годишњег биланса.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорну обавезу:

- а) предаје готовине или другог финансијског средства другом правном лицу, или
- б) размјене финансијских инструмената са другим правним лицима под потенцијално неповољним условима.

Финансијске обавезе се иницијално признају у износу примљених средстава. Након почетног признавања финансијске обавезе се мјере у износу по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате главнице, увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис одобрен од стране повјериоца. Финансијске обавезе су исказане по амортизованој вриједности коришћењем ефективне каматне стопе. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који се односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.20. Обавезе по основу штета и друге обавезе из пословања

Обавезе за штете по основу осигурања се евидентирају у висини накнаде за ликвидираних штете које треба исплатити осигураницима, корисницима осигурања или трећим оштећеним лицима. За износе пријављених, а неликвидираних обавеза по основу штета, као и за износе насталих, а непријављених обавеза по основу штета, Друштво формира резервисања. Уколико је обавеза исказана у иностраној валути или је уговорена валутна клаузула приликом признавања, Друштво обавезу изражава у конвертибилним маркама, тако што се на износ у иностраној валути примењује званични средњи курс те стране валуте на датум трансакције, у складу са Ефекти промјена девизних курсева. Промјена девизног курса од датума трансакције до датума исплате обавезе исказују се као курсне разлике у корист прихода, или на терет расхода. Обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса прерачунавају се према званичном средњем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

3.21. Резерве за преносне премије

Резерве за преносне премије су дио премије који се користи за покриће обавеза из осигурања које настају у наредном периоду. Обрачун преносне премије врши се последњег дана текућег обрачунског периода и на дан преноса портфеља осигурања. Основица за обрачун резерви за преносне премије је укупна премија осигурања утврђена уговором и израчунава се појединачно за сваки уговор о осигурању с тачним временским разграничењем. Преносна премија се обрачунава методом "pro rata temporis". За животна осигурања преносна премија се обрачунава за прикључну незгоду по полиси животног осигурања.

3.22. Резервисања средстава за настале пријављене, а неликвидиране штете

Резервисања средстава за настале пријављене, а неликвидиране штете врше се на основу процјене износа сваке појединачне штете, осим за штете за које, на основу расположиве документације, није могуће извршити такву процјену, а за које се резервација средстава врши на основу просјечне исплаћене штете у врсти осигурања којој та штета припада. Просјечни износ исплаћене штете израчунава се тако што се укупни износ исплаћених штета подјели са бројем тих штета. Штете у спору резервишу се у износу за који се очекује да би могао бити утврђен од стране суда.

Резерве за штете из уговора о осигурању од одговорности које се исплаћују у облику ренте, обрачунавају се актуарским методама у капитализованим износима (садашња вриједност будућих рентних исплата). Резерва се утврђује за сваку рентну штету посебно и при томе се користе таблице смртности и дисконтује се стопом која није већа од 5% годишње. Резервисања за индиректне трошкове обраде штета износе 0.5% од збира резерви за пријављене штете и резерве за настале непријављене штете.

3.23. Резервисања за настале а непријављене штете

Резервисања за настале непријављене штете утврђује се на основу статистичких података за настале непријављене штете, података о пријављеним штетама и технологије обраде штета, као и осталих расположивих података. Друштво резерве за настале непријављене штете утврђује методом очекиване квоте штета и то на основу података о рјешеним и резервисаним насталим пријављеним, а нерјешеним штетама не укључујући рентне штете и методом "Chain Ladder" (метода уланчаних лествица).

За обрачунавање резерви за настале непријављене штете по методи "Chain Ladder" (метода уланчаних лествица), користи се троугао развоја штета који се формира на основу података о развоју штета према критеријуму године настанка и године плаћања штета на основу којих се добијају кумулативни подаци о исплаћеним штетама по развојним годинама за сваку годину настанка. На основу тих података израчунавају се коефицијенти пораста плаћања штета по годинама настанка и просјечни коефицијенти пораста плаћања штета за сваку развојну годину.

Просјечни коефицијенти пораста плаћања штета представљају аритметичку средину коефицијента пораста плаћања штета по развојним годинама. Резерве за настале непријављене штете добијемо када укупан износ резерви умањимо за утврђену резерву по основу насталих пријављених, а нерјешених штета.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.24. Обезврјеђење вриједности сталних средстава

На дан биланса стања, руководство Друштва анализира вриједности некретнина, опреме, нематеријалних улагања, и инвестиционих некретнина приказаних у финансијским извјештајима. Уколико постоји индикација да за неко нематеријално улагање, односно некретнину и опрему, постоји обезврјеђење, надокнадиви износ тог средстава се процјењује како би се утврдио износ обезврјеђења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средства исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности.

Обезврјеђење се признаје као трошак текућег периода и евидентира у оквиру осталих пословних расхода, уколико средство није приказано у финансијским извјештајима по ревалоризованој вриједности, када се обезврјеђење третира као смањење ревалоризационе резерве до ревалоризованог износа.

Ако се касније поништи обезврјеђење, вриједност средства приказана у финансијским извјештајима се повећава до промијењене процјене надокнадивог износа, али тако да повећана вриједност приказана у финансијским извјештајима не прелази износ који би био приказан да се у протеклим годинама није рачунало обезврјеђење. Поништење обезврјеђења се рачуна као приход текућег периода, уколико средство није приказано у финансијским извјештајима по ревалоризованој вриједности, када се поништење обезврјеђења третира као повећање ревалоризационе резерве. На дан 31. децембра 2017. године, на основу процјене руководства Друштва, не постоје индикације да је вриједност инвестиционих некретнина, нематеријалних улагања, некретнина или опреме обезврјеђена.

3.25. Издвојена средства за превентиве

Издвојена средства за превентиве формирају се издвајањем из бруто премије осигурања аутоодговорности. Издвојена средства за превентиву се могу користити за потребе превентиве у складу са интерним актом и прописима за превентиву као и европским стандардима донијетим од стране Европског комитета осигурања.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација финансијских извјештаја захтијева од руководства коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Процјене и претпоставке се стално преиспитују. Измјене књиговодствених процјена признају се у периоду измјене уколико се односе само на тај период или у периоду измјене у будућим периодима уколико измјена утиче на текући и будуће периоде.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан биланса стања, која носе ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години представљене су у наредном тексту:

Процијењени корисни вијек некретнина, опреме и нематеријалних улагања

Одређивање корисног вијека некретнина, опреме и нематеријалних улагања је засновано на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и промјенама економских и индустријских фактора. Адекватност процијењеног преосталог корисног вијека некретнина, опреме и нематеријалних улагања се анализира годишње или гдје год постоји индикација о значајним промјенама одређених претпоставки.

Обезврјеђење вриједности средстава

На дан састављања финансијских извјештаја руководство Друштва анализира вриједности средстава приказаних у финансијским извјештајима. Уколико постоји индикација да за неко средство постоји обезврјеђење, надокнадиви износ тог средства се процјењује како би се утврдио износ обезврјеђења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средства исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ (наставак)

Исправка вриједности потраживања

Друштво обрачунава обезврјеђење сумњивих потраживања у складу са одредбама Правилника о начину процијењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање ("Службени гласник РС", број 10/09 и број 91/14) (напомена 3.13.), као и на основу процјене руководства Друштва засноване на историјском искуству. Руководство вјерује да није потребна додатна исправка вриједности потраживања, изузев резервисања већ приказаних у финансијским извјештајима.

Процјена резерви штета за настале непријављене штете

Резервисања за настале непријављене штете су процијењена уз помоћ актуарских метода. Извори података коришћених приликом обрачуна резервисања су интерни, преузети из детаљних анализа које се редовно проводе од стране Друштва. Тежиште пажње је на текућим трендовима, а кад у ранијим годинама није било довољно информација које су потребне за поуздану процјену развоја штета, користе се разумне претпоставке.

Резерве за настале непријављене штете се базирају на обрачунима које се раде за сваку врсту осигурања посебно. За сваку врсту осигурања користе се статистички подаци о штетама у више задњих година. За израчун резервисања се користи метода уланчаних љествица и метода очекиване квоте штета. Руководство верује да нису потребна додатна резервисања, изузев већ приказаних у финансијским извјештајима.

Бенефиције запосленима

Друштво је ангажовало овлашћеног актуара да у име Друштва изврши обрачун садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине на дан 31. децембра 2017. године. Приликом обрачуна наведене садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине овлашћени актуар је користио сљедеће претпоставке: дисконтна стопа од 5.0% годишње, пројектована стопа раста зарада од 0.85436% (на основу просјечног раста у последњих 9 година), просјечна флукуација запослених у последњих 10 година 5.8057%, таблице морталитета СФРЈ 1980-1982, укупно за мушки и женски пол, као и остали услови неопходни за остваривање права на отпремнину.

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности оних средстава и обавеза за које постоје званичне тржишне информације и у случајевима када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. Правична вриједност за ове потребе се дефинише као вриједност по којој се средство може реализовати, или обавеза измирити, на добровољној бази између субјеката који су упознати са стањем тих средстава, односно обавеза.

Не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у условима купопродаје финансијских инструмената пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Сходно томе, у таквом окружењу није могуће поуздано утврдити правичну вриједност. По мишљењу руководства Друштва, износи у финансијским извјештајима одражавају правичну вриједност која је у датим околностима највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

5. КОРЕКЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2016. ГОДИНУ

Друштво је, извршило одређене корекције претходно исказаних биланса стања на дан 1. јануара 31. децембра 2016. године, као и биланса успјеха за 2016. годину, ради корекције грешака из ранијих година, у складу са MPC 8 „Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешака“ (напомена 2.2).

а) Ефекти корекција почетног стања на ревалоризационим резервама и акумулираном добитку/(губитку) на дан 1. јануара и 31. децембра 2016. године, као и нето добитку/(губитку) за пословну 2016. годину

	У ВАМ		
	31. децембар 2016.	1. јануар 2016	1. јануар - 31. децембар 2016. године
	Револоризационе резерве	Акумулирани добитак/(губитак)	Нето добитак/ (губитак)
Претходно исказано стање (1. јануар – 31. децембар 2016.)	339,803	8,390	28,294
Корекција акумулираног добитка на дан 1. јануара 2016. године за пореске обавезе из периода 2012-2015. године	-	(229,509)	-
Корекција расхода по основу премије реосигурања за пословну 2016. годину	-	-	(87,972)
Додатне пореске обавезе за пословну 2016. године	-	-	(107,191)
Корекција исправке вриједности ненаплативих осталих потраживања	-	-	(1,050,484)
Ефекти процјене фер вриједности земљишта, грађевинских објеката и инвестиционих некретина (напомена 5):			
- негативни	(200,906)	-	(3,434,139)
- позитивни	28,064	-	167,080
- ефекти одложених пореских обавеза	(7,064)	-	-
- укидање рев. резерви грађевинских објеката по усклађивању аналитичких евиденција током процјене	(96,324)	-	96,324
Кориговано стање (1. јануар – 31. децембар 2016.)	<u>63,573</u>	<u>(221,119)</u>	<u>(4,388,088)</u>

Наведене корекције почетног стања су извршене највећим дијелом због:

- налога Агенције за осигурања Републике Српске (напомена 37.1.) да се исправе све грешке у финансијским извјештајима које су квалификоване у Извјештају независног ревизора на финансијске извјештаје Друштва пословне 2016. године,
- Записника и Рјешења Поресне управе Федерације БиХ којим су идентификоване додатне пореске обавезе с припадајућим каматама, филијале Сарајево, настале у периоду од 1. јануара 2012. године од 28. фебруара 2017. године.

Ефекти корекције грешака из ранијих година, које су квалификоване у Извјештају независног ревизора на финансијске извјештаје Друштва пословне 2016. године

У циљу исправке грешке вредновања грађевинских објеката и инвестиционих некретнина у ранијим годинама, Друштво је ангажовало независног процјенитеља да изврши процјену фер вриједности наведених средстава на дан 31. децембра 2016. године. На основу извјештаја независног процјенитеља, укупни позитивни ефекти процјене вриједности грађевинских објеката и инвестиционих некретнина са стањем на дан 31. децембра 2016. године износили су 195,144 ВАМ, и евидентирани су као повећање ревалоризационих резерви у износу од 28,064 ВАМ, као и у корист прихода од усклађивања вриједности имовине пословне 2016. године, у износу од 167,080 ВАМ, а по основу раније признатих импаритетних губитака исте имовине у ранијим годинама.

Укупни негативни ефекти наведене процјене вриједности износили су 3,635,045 ВАМ, и евидентирани су као смањење претходно евидентираних ревалоризационих резерви у износу од 200,906 ВАМ, као и на терет расхода од усклађивања вриједности имовине у пословној 2016. години у износу од 3,434,139 ВАМ.

Такође, Друштво је извршило и корекцију (смањење) одложених пореских средстава по основу ефеката наведене процјене вриједности земљишта, грађевинских објеката и инвестиционих некретина за 7,064 ВАМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

5. КОРЕКЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2016. ГОДИНУ (наставак)

а) Ефекти корекција почетног стања на ревалоризационим резервама и акумулираном добитку/(губитку) на дан 31. децембра 2016. године, као и нето добитку/(губитку) за пословну 2016. годину (наставак)

Ефекти корекције грешака из ранијих година, које су квалификоване у Извјештају независног ревизора на финансијске извјештаје Друштва пословне 2016. године (наставак)

Друштво је кориговало грешке усклађивања аналитичких евиденција ревалоризационих резерви прије евидентирања ефеката процјене вриједности на дан 31. децембра 2016. године, смањењем ревалоризационих резерви у износу од 96,324 ВАМ, у корист прихода од усклађивања вриједности имовине пословне 2016. године, у истом износу.

Корекција осталих потраживања у износу од 1,050,484 ВАМ се односи на корекцију исправке вриједности ненаплативих осталих потраживања на дан 31. децембра 2016. године, по налогу регулатора (АЗОРС, напомена 37.1). Наведена потраживања су била квалификована од стране независног ревизора у извјештају ревизора за 2016. годину. Корекција грешке је извршена на терет расхода 2016. године.

Корекција расхода по основу премије реосигурања за пословну 2016. годину у износу од 87,972 ВАМ, уз истовремено повећање активних временских разграничења у износу од 422,456 ВАМ, и краткорочних обавеза у износу од 510,428 ВАМ на дан 31. децембра 2016. године, извршена је по налогу регулатора (АЗОРС, напомена 37.1).

Друштво је на дан 31. децембра 2016. године извршило рекласификацију краткорочних финансијских пласмана на дугорочне финансијске пласмане у износу од 8,638,001 ВАМ по налогу регулатора (АЗОРС, напомена 37.1), а у циљу адекватне презентације рочности орочених депозита у банкама на дан 31. децембра 2016. године.

Корекција додатних пореских обавеза по Рјешењу Порезне управе Федерације БиХ

По основу Рјешења број: 13/09-15-11-535/17 од дана 21. јуна 2017. године Порезна управа Федерације БиХ је утврдила додатне пореске обавезе за филијалу Друштва у Сарајеву, а које су настале у периоду од 1. јануара 2012. године од 28. фебруара 2017. године у укупном износу од 384,038 ВАМ, од чега се односи на:

- пореске обавезе за период од 1. јануара 2012. године до 31. децембра 2015. године у износу од 229,509 ВАМ (корекција на дан 1. јануар 2016. године),
- пореске обавезе за период пословне 2016. године у износу од 107,191 ВАМ (корекција текућих трошкова пословне 2016. године), и
- пореске обавезе у пословној 2017. године у износу од 47,339 ВАМ које су евидентирани на терет текућих трошкова пословне 2017. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

5. КОРЕКЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2016. ГОДИНУ (наставак)

(б) Ефекти корекције биланса успјеха за пословну 2016. годину

Напомене	Претходно исказано 31. децембра 2016.	У ВАМ Година која се завршила		
		Корекције +/-	Кориговано 31. децембра 2016.	
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
Приходи од премије осигурања и саосигурања	6	20,828,176	-	20,828,176
Други пословни приходи	7	1,281,508	-	1,281,508
Расходи за дугор. резервисања и функ. доприноси	8	(890,667)	-	(890,667)
Накнаде штета из осигурања и остале накнаде	9	(9,150,219)	(87,972)	(9,238,191)
Трошкови спровођења осигурања	10	(12,111,885)	(107,191)	(12,219,076)
Пословни губитак		(43,087)	(195,163)	(238,250)
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
Финансијски приходи	11	403,472	-	403,472
Финансијски расходи	12	(54,081)	-	(54,081)
		349,391	-	349,391
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
Остали приходи	13	1,438,446	-	1,438,446
Остали расходи	14	(1,835,170)	(1,050,484)	(2,885,654)
		(396,724)	(1,050,484)	(1,447,208)
Приходи од усклађивања вриједности имовине		111,148	263,404	374,552
Расходи од усклађивања вриједности имовине		-	(3,434,139)	(3,434,139)
		111,148	(3,170,735)	(3,059,587)
Приход по основу промјене рачуноводствених политика и исправки грешака		7,566	-	7,566
ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА		28,294	(4,416,382)	(4,388,088)
Порез на добитак	34	-	-	-
НЕТО ДОБИТАК/(ГУБИТАК) ПЕРИОДА		28,294	(4,416,382)	(4,388,088)
ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ				
Добици утврђени директно у капиталу		-	276,662	276,662
Губици утврђени директно у капиталу		-	(225,644)	(225,644)
НЕТО РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ДОБИТАКА И ГУБИТАКА У ПЕРИОДУ		-	51,018	51,018
УКУПАН НЕТО ДОБИТАК/(ГУБИТАК) У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ		28,294	(4,365,364)	(4,337,070)
Зарада/(губитак) по акцији:				
- Обична зарада/(губитак) по акцији		0.17		(29,48)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

5. КОРЕКЦИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2016. ГОДИНУ (наставак)

(в) Ефекти корекције биланса стања за пословну 2016. годину (наставак)

Напомене	У ВАМ			
	<i>Претходно исказано 31. децембар 2016.</i>	Корекције +/-	<i>Кориговано 31. децембар 2016.</i>	
АКТИВА				
Стална средства				
Земљиште	15	31,588	-	31,588
Некретнине и опрема	15	6,197,742	(1,992,472)	4,205,270
Нематеријална улагања	15	620,715	-	620,715
Инвестиционе некретнине	15	5,864,918	(1,447,428)	4,417,490
Дугорочни финансијски пласмани	16	4,488,472	8,638,001	13,126,473
		<u>17,203,435</u>	<u>5,198,101</u>	<u>22,401,536</u>
Текућа средства				
Потраживања по основу премије	17	2,713,928		2,713,928
Остала потраживања	18	2,055,731	(1,050,484)	1,005,247
Краткорочни финан. пласмани и финан. средства	19	13,017,288	(8,638,001)	4,379,287
Готовински еквиваленти и готовина	20	1,628,545	-	1,628,545
Активна временска разграничења	21	3,189,552	422,456	3,612,008
		<u>22,605,044</u>	<u>(9,266,029)</u>	<u>13,339,015</u>
ПОСЛОВНА АКТИВА				
Ванбилансна актива	22	39,808,479	(4,067,928)	35,740,551
УКУПНА АКТИВА		<u>700,771</u>	<u>-</u>	<u>700,771</u>
		<u>40,509,250</u>	<u>(4,067,928)</u>	<u>36,441,322</u>
ПАСИВА				
Капитал				
Акцијски капитал	23	20,435,701	-	20,435,701
Емисиони губитак	23	(4,073,025)	-	(4,073,025)
Законске резерве	23	1,324,984	-	1,324,984
Ревалоризационе резерве	23	339,803	(276,230)	63,573
Нереализовани добици/губици по основу финансијских средстава расположивих за продају	23	261,971	-	261,971
Акумулирани добитак/(губитак)	23	28,294	(4,645,891)	(4,617,597)
		<u>18,317,728</u>	<u>(4,922,121)</u>	<u>13,395,607</u>
Дугорочна резервисања	24	1,810,303	-	1,810,303
Дугорочне обавезе	25	13,905	-	13,905
Обавезе				
Краткорочне обавезе	26	1,846,078	854,193	2,700,271
Преносне премије	27	11,132,741	-	11,132,741
Резервисање за штете	28	6,595,112	-	6,595,112
Пасивна временска разграничења	29	92,612	-	92,612
		<u>19,666,543</u>	<u>854,193</u>	<u>20,520,736</u>
ПОСЛОВНА ПАСИВА				
Ванбилансна пасива	22	39,808,479	(4,067,928)	35,740,551
УКУПНА ПАСИВА		<u>700,771</u>	<u>-</u>	<u>700,771</u>
		<u>40,509,250</u>	<u>(4,067,928)</u>	<u>36,441,322</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

6. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈЕ ОСИГУРАЊА И САОСИГУРАЊА

	У ВАМ	
	За годину која се завршила 31. децембра	
	2017.	2016.
		<i>Кориговано</i>
Обрачуната премија неживотног осигурања	22,133,418	20,650,752
Обрачуната премија животног осигурања	712,044	714,749
Обрачуната премија саосигурања	168,293	46,013
Укупно обрачуната премија	23,013,755	21,411,514
Промјена преносне премије неживотних осигурања	(663,139)	(1,061,796)
Промјена преносне премије животног осигурања	(464)	(595)
Промјена преносне премије саосигурања	(86,287)	26,776
Промјена преносне премије осигурања	(749,890)	(1,035,615)
Приход од преносне премије саосигурања - активна	7,481	-
Приход преносне премије реосигурања	(105,645)	452,277
Укупна промјена преносне премије	(848,054)	(583,338)
Укупно приход од премије осигурања	22,165,701	20,828,176

У току 2017. године Друштво је остварило пораст бруто премије осигурања и саосигурања за 7.48% у односу на претходну годину, при чему је бруто премија неживотног осигурања повећана за 7.75% највећим дијелом усред повећања бруто премије по основу аутоодговорности и осигурања имовине од пожара и природних сила и др., док је у животног осигурању дошло до пада бруто премије за 0.38%.

7. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила 31. децембра	
	2017.	2016.
		<i>Кориговано</i>
Приход од учешћа у накнади штета из реосигурања у земљи	9,496	212,534
Приход од учешћа у накнади штета из реосигурања у иностранству	141,916	-
Приход од смањења резервисања-живот (напомена 28)	6,244	27,779
Приход од смањења резервисања-неживот (напомена 28)	124,558	-
Приход од смањења резервисања за отпремнине радника	43,293	-
Приход од поврата пореских и других дажбина	21,375	-
Приход од провизије	181,518	94,628
Приход од регреса	361,188	479,724
Приход од закупнине некретнина, постројења и опреме	49,636	47,024
Остали пословни приходи	-	1,447
Приход по основу добијених спорова	8,976	104,254
Приход по основу камата од добијених спорова	9,187	113,922
Приходи од продаје зелене карте	146,164	140,480
Приход од услужних записника МУП-а	150	-
Приход од услужних штета	65,339	59,716
	1,169,040	1,281,508

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

8. РАСХОДИ ЗА ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ФУНКЦИОНАЛНИ ДОПРИНОСИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила 31. децембра	
	2017.	2016.
		<i>Кориговано</i>
Математичка резерва (напомена 24)	206,837	242,508
Допринос Заштитном фонду	221,204	176,287
Допринос Агенцији за осигурање РС	211,073	184,429
Допринос Бироу зелене карте БиХ	35,812	55,311
Допринос за превентиву (напомена 29)	110,273	100,062
Допринос за безбједност саобраћаја	101,544	132,010
Ватрогасни допринос	60	60
	886,803	890,667

Допринос за безбједност саобраћаја је обавеза Друштва по Закону о обавезном осигурању у саобраћају (“Службени гласник РС”, број 82/15), а која се обрачунава у висини од 1% од обрачунате премије аутоодговорности.

9. НАКНАДЕ ШТЕТА ИЗ ОСИГУРАЊА И ОСТАЛЕ НАКНАДЕ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила 31. децембра	
	2017.	2016.
		<i>Кориговано</i>
Ликвидиране штете - неживот	8,091,998	7,068,899
Ликвидиране штете - живот	347,417	299,207
Расходи по основу реосигурања	1,547,653	1,169,161
Повећање резервисања за штете - неживот	755,845	664,170
Повећање резервисања за штете - живот (напомена 28)	17,722	29,867
Резервисања за учешће осигураника животног осигурања у добити	6,319	6,887
	10,766,954	9,238,191

10. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА

	У ВАМ	
	За годину која се завршила 31. децембра	
	2017.	2016.
		<i>Кориговано</i>
Трошкови бруто зарада и накнада зарада	3,587,215	3,645,855
Остали лични расходи и накнаде	822,195	987,916
Резервисања за бенефиције запосл. (напомена 24)	-	6,895
Трошкови закупнина	981,135	1,018,177
Трошкови рекламе и пропаганде	4,340,042	3,680,491
Остали непроизводних услуга	377,712	377,702
Репрезентација	105,722	76,255
Трошкови осигурања	52,978	55,012
Трошкови платног промета	103,593	120,677
Непроизводне услуге (ком.таксе,члан. надл.инс. и др.)	193,151	226,087
Остали нематеријални трошкови	127,991	134,536
Трошкови материјала, горива и енергије	319,216	433,519
Трошкови амортизације	446,326	534,063
Трошкови пореза и доприноса	311,219	410,920
Трошкови провизија	706,724	510,971
	12,475,219	12,219,076

Остали лични расходи и накнаде за пословну 2017. годину у износу од 822,195 ВАМ састоје се од регреса, топлог obroка, трошкова превоза, отпремнине за одлазак у пензију, накнаде за Управни одбор и одбор за ревизију, помоћ породици за случај смрти и других личних примања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

11. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	31. децембра	
	2017.	2016.
		<i>Кориговано</i>
Приходи од камата на депозите	319,434	289,942
Приходи од камата на обвезнице	104,370	93,564
Приходи од камата на трансакционе рачуне	6,704	14,979
Финансијски приходи (поврат више уплаћених средстава)	-	397
Приходи од камата по основу зајма, затезних камата, премије	12,650	4,311
Позитивне курсне разлике	257	279
	443,415	403,472

12. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	31. децембра	
	2017.	2016.
		<i>Кориговано</i>
Расходи камата по дужничко повјерилачким односима и кредитима	14,740	42,819
Негативне курсне разлике	12,998	8,314
Камате по ХОВ и судска рјешења	-	2,928
Затезне камате	30,405	20
	58,143	54,081

13. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	31. децембра	
	2017.	2016.
		<i>Кориговано</i>
Наплаћена отписана потраживања	824,007	845,305
Добици од продаје хартија од вриједности	403,333	409,703
Приходи од смањења и укидања обавеза	75,425	96,144
Остали приходи-добијени спорови, рефундације боловања и др.	21,680	81,194
Добици од продаје некретнина и нематеријалних улагања	12,417	6,100
Приходи од укидања дугорочних резервисања	11,363	-
	1,348,225	1,438,446

Приходи од смањења и укидања обавеза у пословној 2017. години у износу од 75,425 ВАМ, највећим дијелом се односе на отпис по основу застаре обавеза према члановима Управног одбора и усаглашавања обавеза са комитентима.

14. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У ВАМ	
	За годину која се завршила	
	31. децембра	
	2017.	2016.
		<i>Кориговано</i>
Губици од продаје некретнина и нематеријалних улагања	227	2,618
Губици од продаје хартија од вриједности	49,154	144,114
Расходи од исправке вриједности потраживања за премије	764,745	1,430,112
Расходи по основу директних отписа потраживања	21,672	48,307
Расходи од исправке вриједности осталих потраживања	158,850	1,183,327
Остали расходи	46,021	77,176
	1,040,669	2,885,654

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

15. НЕКРЕТНИНЕ, ОПРЕМА, ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У ВАМ						
	Земљи- ште	Грађевин- ски објекти	Опрема	Улагање на туђим некретн- инама	Укупно некретнине и опрема	Инвести- ционе некретнине	Немате- ријална улагања
Набавна вриједност							
Стање, 1. јануар 2016. године	31,588	7,488,236	4,620,178	6,075	12,146,077	5,415,354	3,388,579
Набавке у току године	-	49,960	52,198	-	102,159	19,962	-
Отписи или продаја- расходавање	-	(19,033)	(626,141)	(6,075)	(651,249)	-	(1,527,678)
Преноси	-	(511,848)	-	-	(511,848)	511,848	-
Стање, 31. децембар 2016. године, претходно исказано	31,588	7,007,315	4,046,235	-	11,085,139	5,947,164	1,860,901
Ефекти процјене вриједности (напомена 5):	-	-	-	-	-	-	-
-позитивни	-	28,064	-	-	28,064	167,080	-
-негативни	-	(2,020,536)	-	-	(2,020,537)	(1,614,508)	-
Стање, 31. децембар 2016. године, кориговано	31,588	5,014,843	4,046,235	-	9,092,666	4,499,736	1,860,901
Стање, 1. јануар 2017. године	31,588	5,014,843	4,046,235	-	9,092,666	4,499,736	1,860,901
Набавке у току године	-	109	85,658	-	85,767	382,082	7,431
Отписи или продаја - расходавање	-	(6,240)	(68,345)	-	(74,585)	(39,930)	-
Стање, 31. децембар 2017. године	31,588	5,008,712	4,063,548	-	9,103,848	4,841,888	1,868,332
Исправка вриједности							
Стање, 1. јануар 2016. године	-	1,219,745	4,019,543	5,316	5,244,604	23,672	2,551,622
Амортизација за текућу годину	-	121,851	195,211	759	317,821	-	216,242
Отписи и продаја	-	(19,033)	(622,935)	(6,075)	(648,043)	-	(1,527,678)
Преноси	-	(58,574)	-	-	(58,574)	58,574	-
Стање, 31. децембар 2016. године	-	1,263,989	3,591,819	-	4,855,808	82,246	1,240,186
Стање, 1. јануар 2017. године	-	1,263,989	3,591,819	-	4,855,808	82,246	1,240,186
Амортизација за текућу годину	-	87,106	174,838	-	261,944	-	184,382
Отписи и продаја	-	-	(66,034)	-	(66,034)	-	-
Стање, 31. децембар 2017. године	-	1,351,095	3,700,623	-	5,051,718	82,246	1,424,568
Садашња вриједност							
- 31. децембар 2017. године	31,588	3,657,617	362,925	-	4,052,130	4,759,642	443,764
- 31. децембар 2016. године	31,588	3,750,854	454,416	-	4,236,858	4,417,490	620,715
- 1. јануар 2016. године	31,588	6,268,491	600,635	759	6,901,473	5,391,682	836,957

Друштво на дан 31. децембар 2017. године није имало хипотека, залога или других терета на сталним средствима Друштва.

Друштво је евидентирало ефекте независне процјене вриједности грађевинских објеката и инвестиционих некретнина са стањем на дан 31. децембра 2016. године, што је детаљно описано у напомени 5. уз финансијске извјештаје.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

15. НЕКРЕТНИНЕ, ОПРЕМА, ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА
(наставак)

Преглед инвестиционих некретнина Друштва на дан 31. децембар 2017. године:

Локација	Опис инвестиционе некретнине	Закупопримац	Нето садашња вриједност 31.12.2016. године	Нето садашња вриједност 31.12.2017. године	Година куповине	Површина у м ²	Мјесечна закупнина
			<i>Кориговано</i>				
Бијељина	Пословни простор		74,200	74,200	1996	53.00	-
Брод	Пословни простор	Рим Шпед	64,600	64,600	2008	76.00	150
Приједор	Пословни простор		302,421	302,421	2003	144.01	-
Бања Лука	Стамбени простор	Удружење за промоцију европских стандарда	207,900	207,900	2010	99.00	250
Бања Лука	Стамбени простор	Драженко Бабић	225,400	225,400	2011	98.00	450
Приједор	Стамбени простор	Дражић Дарко Кајтазовић	54,000	54,000	2001	54.00	200
Велика Кладуша	Стамбени простор	Јасмина, Ерика Граховић	121,840	121,840	2010	76.15	300
Приједор	Земљиште	Ауто Мах	33,768	33,768	2003	2,814.00	100
Бања Лука	Гаражни простор		10,880	10,880	2002	17.00	-
Приједор	Гаражни простор	Драгана Чудић	8,162	8,162	2006	15.40	50
Бања Лука	Земљиште	Драган Савић	108,900	108,900	2009	1,815.00	100
Бања Лука	Гаражни простор	Драженко Бабић Удружење за промоцију европских стандарда	9,450	9,450	2010	13.50	50
Бања Лука	Гаражни простор		9,450	9,450	2010	13.50	50
Бања Лука	Објекат за технички преглед возила	Дунав Ауто	559,536	559,536	2010	233.14	250
Градишка	Пословни простор	Драгољуб Галић, Кљајић Весна Драгана Зрилић	413,953	413,953	2000	217.87	356
Бања Лука	Стамбени простор	Бојић	188,000	188,000	2012	94.00	500
Бања Лука	Земљиште	Дунав Ауто	444,280	444,280	2010	766.00	50
Бања Лука	Пословни простор		39,600	39,600	2007	12.00	-
Бања Лука	Пословни простор		657,696	657,696	2014	193.44	-
Бања Лука	Гаражни простор		10,880	10,880	1994	17.00	-
Пале-Јахорина	Апартмани I	Вучко доо	100,000	100,000	2014	25.00	-
Пале-Јахорина	Апартмани II	Вучко доо	184,000	184,000	2014	46.00	-
Брод	Пословни простор		64,600	64,600	2008	78.88	-
Фоча	Пословни простор	Иван Вуковић	49,214	49,214	2007	44.74	100
Србац	Пословни простор	Борислав Бајић	34,830	34,830	2012	43.00	70
Бијељина	Објекат за технички преглед возила	Дунав Ауто	400,000	400,000	2004	160.00	300
Требиње	Стамбени простор	Радановић Кристина	39,930	-	2003	36.30	100
Угљевик	Објекат за технички преглед возила	Дунав Ауто	-	277,082	2017	407.00	100
Угљевик	Земљиште	Дунав Ауто	-	105,000	2017	4,005.00	50

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

16. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.	У ВАМ 1. јануар 2016.
		<i>Кориговано</i>	
Учешће у капиталу зависног правних лица			
- Дунав ауто д.о.о. Бања Лука (100%)	2,000	2,000	2,000
Минус: Исправка вриједности учешћа	(2,000)	-	-
	-	2,000	2,000
Дугорочни финансијски пласмани (депозити):			
Комерцијална банка а.д. Бањалука	1,820,000	1,150,000	-
UniCredit bank а.д. Бањалука	750,000	1,020,001	-
Sberbank а.д. Бањалука	500,000	3,800,000	-
Mf banka а.д. Бањалука	430,000	1,668,000	-
Raiffeisen bank д.д. Сарајево	1,000,000	500,000	-
Нова банка а.д. Бањалука	600,000	500,000	-
	5,100,000	8,638,001	-
Хартије од вриједности које се држе до доспијећа:			
Атлантук ББ д.о.о. Бања Лука - обвезнице	-	-	31,242
МКД Синергија Плус - обвезнице	-	-	-
Општина Лопаре - обвезнице	60,219	76,987	93,883
Обвезнице Владе Републике Српске	-	-	876,421
	60,219	76,987	1,001,546
Хартије од вриједности расположиве за продају:			
ХоВ које служе за покриће техничких резерви неживотних осигурања			
- Обвезнице Владе Републике Српске	2,791,509	1,815,745	-
ХоВ које служе за покриће техничких резерви животних осигурања			
- Обвезнице Владе Републике Српске	2,370,719	1,979,831	1,751,232
	5,162,228	3,795,576	1,751,232
Остали дугорочни финансијски пласмани:			
Резервни фонд Бироа зелене карте	312,933	312,933	507,008
Фонд за накнаду штета Бироа зелене карте	96,516	190,473	-
Дугорочни кредити и депозит за запослене	201,726	110,503	114,698
	611,175	613,909	621,706
	10,933,622	13,126,473	3,376,484

Инвестиције које су расположиве за продају у које спадају дугорочне државне и корпоративне хартије од вриједности веће су за 1,349,884 ВАМ у односу на претходну годину.

17. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРЕМИЈЕ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.	У ВАМ 1. јануар 2016.
		<i>Кориговано</i>	
Потраживања за премију осигурања-неживот	5,916,160	6,186,854	5,716,906
Потраживања за премију осигурања-живот	413,470	382,074	336,748
Потраживања за премију саосигурања	113,935	784	31,748
	6,443,565	6,569,712	6,085,402
Минус:			
- Исправка вријед. потраж. за премију-неживот	(3,223,160)	(3,508,992)	(3,608,753)
- Исправка вријед. потраж. за премију-живот	(398,045)	(346,792)	(108,494)
	(3,621,205)	(3,855,784)	(3,717,247)
	2,822,360	2,713,928	2,368,155

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

17. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРЕМИЈЕ (наставак)

Кретања на исправци вриједности потраживања по основу премије и осталих потраживања

	Потраживања по основу премије.	Остала потраживања.
Стање на 1. јануар 2016. године	3,717,247	1,677,983
Корекција по налогу Агенције за осигурања РС (напомена 5 и 14)	-	1,050,484
Повећања у току године (напомена 14)	1,430,112	132,843
Наплаћена исправљена потраживања (напомена 13)	(767,509)	(77,796)
Коначан отпис	(524,066)	(7,776)
	<u>3,855,784</u>	<u>2,775,738</u>
Стање на дан 31. децембра 2016. године	3,717,247	1,677,983
Повећања у току године (напомена 14)	764,745	158,850
Наплаћена исправљена потраживања (напомена 13)	(717,192)	(106,815)
Коначан отпис	(282,132)	(17,280)
Стање на дан 31. децембра 2017. године	<u>3,621,205</u>	<u>2,810,493</u>

18. ОСТАЛА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.	У ВАМ 1. јануар 2016.
		<i>Кориговано</i>	
Потраживања по основу регреса	1,451,401	1,454,500	1,329,413
Потраживања од учешћа у накнади штета	27,955	18,196	172
Потраживања по основу услужних штета	54,623	152,138	48,359
Потраживања по основу издатих зел. карата	7,948	8,224	6,952
Остала потраживања из специфичних извора	15,113	15,113	15,113
Потраживања по основу датих аванса за штете	32,507	32,507	32,507
Потраживања за камату	70,724	78,233	20,219
Потраживања по основу доспјелих ХОВ	50,600	189,508	-
Потраживања по основу добијених судских спорова	578,117	784,698	593,673
Потраживања од повезаних правних лица	98,674	99,184	101,374
Потраживања по основу датих аванса	141,673	39,848	42,810
Потраживања од запослених	154,741	136,117	152,098
Остала потраживања	834,707	772,719	808,306
	<u>3,518,783</u>	<u>3,780,985</u>	<u>3,150,996</u>
Минус: Исправке вриједности:			
- потраживања за регресе	(1,244,091)	(1,206,422)	(655,120)
- потраживања за дате авансе за штете	(32,507)	(32,507)	(32,507)
- потраживања по основу услужних штета	(44,669)	(47,475)	-
- потраживања по основу издатих зел. карата	(4,769)	(1,634)	-
- осталих потраживања из специфичних извора	(15,113)	-	-
- потраживања за камате	(1,573)	(9,204)	(1,573)
- учешћа у капиталу	(3,805)	-	-
- потраживања од повезаних правних лица	(97,774)	(97,774)	-
- потраживања за добијене спорове	(569,638)	(577,191)	(192,312)
- потраживања од запослених	(53,757)	(53,843)	(46,439)
- осталих потраживања	(742,797)	(749,688)	(750,032)
	<u>(2,810,493)</u>	<u>(2,775,738)</u>	<u>(1,677,983)</u>
	<u>708,290</u>	<u>1,005,247</u>	<u>1,473,013</u>

Нето потраживања од запослених на дан 31. децембар 2017. године износе 97,705 ВАМ и односе се на потраживања по основу премија аутоодговорности, рефундације трошкова мобилних телефона (прекорачења одобреног лимита), аконтација за службени пут и остала потраживања од запослених.

Потраживања по основу доспјелих ХОВ на дан 31. децембар 2017. године износе 50,600 ВАМ и односе се на доспјеле хартије од вриједности које нису наплаћене до краја 2017. године, али су наплаћене већ у јануару 2018. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

19. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.	У ВАМ 1. јануар 2016.
	<i>Кориговано</i>		
Орочени депозити и одобрени зајмови:			
Комерцијална банка а.д. Бањалука	1,000,000	2,818,000	1,421,000
UniCredit bank а.д. Бањалука	770,001	-	1,540,001
Sberbank а.д. Бањалука	3,300,000	650,001	3,550,001
Mf banka а.д. Бањалука	2,188,000	740,001	450,101
Нова банка а.д. Бањалука	1,110,000	150,000	2,119,081
Addiko bank а.д. Бањалука	-	-	1,000,000
Pavlović International bank а.д. Бијељина	-	-	21,000
Одобрени краткорочни зајмови осигураницима	-	-	67,053
	8,368,001	4,358,002	10,168,237
Финансијска средства по фер вриједности кроз БУ намијењена трговању			
Хартије од вриједности - ПИФ Zepfer	675	11,985	13,050
Хартије од вриједности - ПИФ БЛБ Профит	2,685	4,125	4,725
Хартије од вриједности - Кристал фонд	904	5,175	8,115
DUIF Kristal Invest-OAIF Opportunity fund	4,890	-	-
DUIF-Kristal Invest-OMIF Future fund	12,525	-	-
DUIF-Kristal Invest-OMIF Maximus fund	4,950	-	-
	26,629	21,285	25,890
	8,394,630	4,379,287	10,194,127

Краткорочни финансијски пласмани се односе на орочене депозите који су орочени код пословних банака, са каматном стопом у распону од 1.00% до 4.00% годишње.

20. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.	У ВАМ 1. јануар 2016.
	<i>Кориговано</i>		
Жиро рачун	1,481,505	1,618,482	504,783
Девизни рачуни	35,706	4,013	4,961
Благајна	2,691	6,050	5,425
Резервисана средства	16,500	-	-
	1,536,402	1,628,545	515,169

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

21. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.	У ВАМ 1. јануар 2016.
		<i>Кориговано</i>	
Разграничени трошкови прибаве осигурања	1,878,448	1,689,167	1,735,244
Разграничени трошкови закупа	-	19,156	-
Преносна премија реосигурања	509,807	615,451	163,173
Преносна премија саосигурања	7,481	-	-
Резервисане штете на терет реосигуравања	161,462	630,399	158,988
Разграничени трошкови реосигурања	407,324	257,330	37,463
Унапријед урачунати трошкови за рентне штете	278,703	307,460	336,204
Интерни односи између сегмената живота и неживота (напомена 29.)	-	-	1,051,897
Остала активна временска разграничења	188,669	93,045	257,688
	3,431,894	3,612,008	3,740,657

Према Правилнику о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друштва за осигурање (члан 35.) обавезе и потраживања из интерних односа морају бити у билансној равнотежи, а на дан биланса потраживања и обавезе се међусобно затварају. Односно обавезе и потраживања између сегмената неживотног осигурања и животног осигурања се на крају године међусобно затварају и не исказују у збирним финансијским извјештајима. Друштво није на дан 1. јануара 2016. године извршило нетирање наведених интерних односа између сегмената Друштва.

22. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА/ПАСИВА

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.	У ВАМ 1. јануар 2016.
		<i>Кориговано</i>	
Потенцијалне обавезе по датим јемствима:			
Кредит - Дунав ауто д.о.о. Бања Лука	-	650,000	950,000
Кредит - Вељко Пузавац	-	50,771	85,836
	-	700,771	1,035,836

У фебруару 2017. године „Дунав Ауто“ д.о.о. извршило је пријевремену отплату дугорочног кредита у износу од 1,500,000 ВАМ, за који је Друштво било заложни дужник, и 27. фебруара 2017. године добило је потврду од „Нова Банка“ а.д. Бања Лука да су обавезе по дугорочном кредиту број: 5550000010242539 од 17. јануара 2014. године у потпуности измирене. На основу пријевремене отплате кредита у марту 2017. године 14. марта 2017. године извршено је брисање хипотеке на некретнини - пословни објекат у Улици Веселина Маслеше 28, чији је посједник Друштво, а која је служила као средство обезбеђења неведеног кредита.

Потенцијалне обавезе по кредиту - Вељко Пузавац настале по основу дугорочног кредита број 02/3-III-2560-2/07 од 1. новембра 2007. године код НЛБ Развојне банке, у износу од 370,000 ВАМ по којем се „Дунав осигурање“ а.д. Бања Лука јавља као жирант-јемац, су измирене у новембру 2017. године у потпуности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

23. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.	У ВАМ 1. јануар 2016.
		<i>Кориговано</i>	
Акцијски капитал	20,435,701	20,435,701	16,522,901
Емисиони губитак	(4,045,946)	(4,073,025)	(4,077,327)
Законске резерве	1,326,199	1,324,984	1,320,896
Ревалоризационе резерве	63,573	63,573	339,803
Нереализовани добици по основу фин. средстава	371,728	261,971	487,183
Акумулирани губитак	(4,637,049)	(4,617,597)	(221,119)
Основни капитал	13,514,206	13,395,607	14,372,337

Емисиони губитак са стањем на дан 31. децембра 2017. године у износу од 4,045,946 ВАМ настао је у 2015. години, у двије емисије акција испод номиналне вриједности током 2015. године.

Законске резерве у износу од 1,326,199 ВАМ настале су издвајањем из акцијског капитала и дијелом из добити Друштва на основу Закона о привредним друштвима, који дефинише да се ове резерве издвајају из добити све док резерва не достигне износ од 10% основног капитала.

Ревалоризационе резерве представљају ефекат процијене фер вриједности грађевинских објеката и инвестиционих некретнина евидентиран на дан 31. децембра 2016. године (напомена 5.).

Нереализовани добици у износу од 436,080 ВАМ односе се на добитке по основу повећања фер вриједности ХОВ које су класификоване као финансијска имовина расположива за продају.

Нереализовани губици у износу од 64,352 ВАМ односе се на губитке по основу смањења фер вриједности ХОВ које су класификоване као финансијска имовина расположива за продају.

Структура акцијског капитала Друштва на дан 31. децембра 2017. године је била сљедећа:

	<u>Број акција</u>	<u>У ВАМ</u>	<u>У %</u>
Dunav Stockbroker а.д. Београд	166,629	16,662,900	81.5382
Дунав осигурање а.д. Београд	17,165	1,716,500	8.3995
Интеграл инжењеринг а.д. Бања Лука	5,267	526,700	2.5774
ЗИФ Кристал Инвест фонд	1,890	189,000	0.9249
Лукавички Андрија	1,879	187,900	0.9195
Посавец Дубравко	1,388	138,800	0.6792
Посавец Барбара	1,247	124,700	0.6102
Бањалучка пивара а.д. Бања Лука	1,050	105,000	0.5138
ЗМИФ у преобликовању ВБ фонд ад	811	81,100	0.3969
Остали мали акционари	7,031	703,101	3.4405
	204,357	20,435,701	100.00

Номинална вриједност једне акције са стањем на дан 31. децембра 2017. године износи 100 ВАМ. Према подацима са Бањалучке берзе, тржишна вриједност акција Друштва на дан 31. децембра 2017. године износила је 52 ВАМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

23. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЕ (наставак)

Структура акцијског капитала Друштва на дан 31. децембра 2016. године је била сљедећа:

	<u>Број акција</u>	<u>У ВАМ</u>	<u>У %</u>
Dunav Stockbroker а.д. Београд	166,629	16,662,900	81.5382
Дунав осигурање а.д. Београд	17,165	1,716,500	8.3995
Интеграл инжењеринг а.д. Бања Лука	5,267	526,700	2.5774
ЗИФ Кристал Инвест фонд	1,890	189,000	0.9249
Лукавички Андрија	1,879	187,900	0.9195
Посавец Дубравко	1,388	138,800	0.6792
Посавец Барбара	1,247	124,700	0.6102
Бањалучка пивара а.д. Бања Лука	1,050	105,000	0.5138
ЗМИФ у преобликовању ВБ фонд ад	811	81,100	0.3969
Остали мали акционари	7,031	703,101	3.4405
	<u>204,357</u>	<u>20,435,701</u>	<u>100.00</u>

24. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

	<u>31. децембар 2017.</u>	<u>31. децембар 2016.</u>	<u>У ВАМ 1. јануар 2016.</u>
		<i>Кориговано</i>	
Математичка резерва - животно осигурање	1,906,590	1,699,753	1,457,245
Резервисања за бенефиције запослених	78,080	89,443	82,548
Резервисања за учешће у добити	23,295	21,107	4,077
	<u>2,007,965</u>	<u>1,810,303</u>	<u>1,543,870</u>

Кретања на дугорочним резервисањима у пословној 2017. и 2016. години су била сљедећа:

	<u>Математичка резерва</u>	<u>Резерва за учешће у добитку</u>	<u>Резервисања за накнаде и бенефиције запослених</u>	<u>УКУПНО</u>
Стање 1. јануар 2016.	<u>1,457,245</u>	<u>4,077</u>	<u>82,548</u>	<u>1,543,870</u>
Повећање резервисања	242,508	17,030	6,895	266,433
Смањење резервисања	-	-	-	-
Исплата резервисања	-	-	-	-
Стање 31. децембар 2016.				
<i>кориговано</i>	<u>1,699,753</u>	<u>21,107</u>	<u>89,443</u>	<u>1,810,303</u>
Повећање резервисања (напомена 8)	206,837	-	-	206,837
Смањење резервисања	-	-	(11,363)	(11,363)
Исплата резервисања	-	2,188	-	2,188
Стање 31. децембар 2017.	<u>1,906,590</u>	<u>23,295</u>	<u>78,080</u>	<u>2,007,965</u>

Резервисања за бенефиције за запослене на дан 31. децембар 2017. године у износу од 78,080 ВАМ се односе на резервисања по основу обрачуна садашње вриједности акумулираних права запослених Друштва на отпремнину у складу са МРС 19 – бенефиције запослених. Основне претпоставке кориштене приликом обрачуна резервисања за бенефиције запослених и математичке резерве објелодањене су у напомени 4.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

25. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.	У ВАМ 1. јануар 2016.
	<i>Кориговано</i>		
Дугорочни кредити	-	13,905	25,728

26. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.	У ВАМ 1. јануар 2016.
	<i>Кориговано</i>		
Обавезе по основу штета и уговорених износа	140	703	-
Добављачи у земљи и у иностранству	818,952	817,022	434,979
Обавезе за премију реосигурања	872,036	823,930	179,866
Обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	62,078	66,648	56,822
Обавезе ПУ Рјешење Федерација	336,700	336,700	229,509
Обавезе за порез на добит	-	-	772
Обавезе за доприносе на зараде	124,305	123,165	156,012
Обавезе за нето зараде	213,750	211,225	227,687
Обавезе за порезе на зараде	24,490	50,348	95,712
Обавезе за уговоре о дјелу	10,210	7,361	12,694
Обавезе за накнаде члановима Управног одбора и Одбора за ревизију	38,515	43,213	92,393
Обавезе за безбједност саобраћаја	101,544	132,010	-
Остале краткорочне обавезе	110,259	80,882	62,987
Одложене пореске обавезе	21,274	7,064	-
	2,734,253	2,700,271	1,549,433

27. ПРЕНОСНЕ ПРЕМИЈЕ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.	У ВАМ 1. јануар 2016.
	<i>Кориговано</i>		
Неживотно осигурање:			
Стање преносне премије неживотног осигурања на почетку године	11,130,464	10,068,668	8,465,640
Стање преносне премије саосигурања на почетку године	-	26,776	20,066
Повећање преносне премије	511,201	1,061,796	1,603,028
Смањење преносне премије осигурања	86,287	(26,776)	6,710
Стање преносне премије на крају године	11,727,952	11,130,464	10,095,444
Животно осигурање:			
Стање преносне премије животног осигурања на почетку године	2,277	1,682	1,276
Повећање преносне премије (напомена 6)	464	595	406
Стање преносне премије на крају године-живот	2,741	2,277	1,682
Укупно стање преносне премије на крају године	11,730,693	11,132,741	10,097,126

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

28. РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ШТЕТЕ

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.	У ВАМ 1. јануар 2016.
Резервисане штете - неживот		<i>Кориговано</i>	
Резервисање за пријављене штете	3,558,147	3,036,424	2,626,665
Резервисања за рентне штете	1,423,218	1,347,266	1,384,306
Резервисање за настале непријављене штете	1,788,139	1,912,697	1,739,449
Резервисање за индиректне трошкове 0.5%	27,538	26,032	22,626
Резервисање за удјеле у штетама реосигурања	109,903	207,330	158,988
Резервисање за удјеле у штетама саосигурања	51,559	50,000	-
	6,958,504	6,579,749	5,932,034
Резервисане штете - живот			
Резервисање за пријављене штете	9,283	5,040	7,480
Резервисање за настале непријављене штете	17,423	10,246	5,728
Резервисање за индиректне трошкове 0.5%	134	77	66
	26,840	15,363	13,274
	6,985,344	6,595,112	5,945,308

Резервисања за штете неживотног осигурања

Кретање на резервисањима за штете неживотног осигурања у пословној 2017. и 2016. години може се приказати, на следећи начин:

	Резервисање за настале непријављене штете	Резервисање за настале пријављене неликвидне штете	Резервисања за ренте	Резервисања за директне и индиректне трошкове обраде штета	Укупно
Стање, 1. јануар 2016. године	1,739,449	2,785,654	1,384,306	22,626	5,932,035
Повећање резервисања на терет реосигуравања	-	98,341	-	-	98,341
Исплата резервисања по рентним штетама	-	-	(114,797)	-	(114,797)
Повећање резервисања у току године	994,413	5,598,449	123,088	13,348	6,729,298
Смањење резервисања у току године	(821,165)	(5,188,690)	(45,331)	(9,942)	(6,065,128)
Стање, 31. децембар 2016. године - Кориговано	1,912,697	3,293,754	1,347,266	26,032	6,579,749
Повећање резервисања на терет реосигуравања	-	(95,868)	-	-	(95,868)
Повећање резервисања у току године	768,892	7,749,385	230,067	16,862	8,765,206
Смањење резервисања у току године	(893,450)	(7,227,662)	(154,115)	(15,356)	(8,290,583)
Стање, 31. децембар 2017.	1,788,139	3,719,609	1,423,218	27,538	6,958,504

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

28. РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ШТЕТЕ (наставак)

Резервисања за штете животног осигурања

Кретање на резервисањима штете за животно осигурање у пословној 2017. и 2016. години може се приказати, на следећи начин:

	Резервисање за настале непријављене штете	Резервисање за настале пријављене неликвидиране штете	Резервисања за директне и индиректне трошкове обраде штета	Укупно
Стање, 1. јануар 2016. године	7,480	5,728	66	13,274
Повећање резервисања у току године	19,332	13,786	149	33,267
Смањење резервисања у току године	(21,772)	(9,268)	(138)	(31,178)
Стање, 31. децембар 2016. године <i>Кориговано</i>	5,040	10,246	77	15,363
Повећање резервисања у току године	11,682	12,507	65	24,254
Смањење резервисања у току године	(7,439)	(5,330)	(8)	(12,777)
Стање, 31. децембар 2017. године	9,283	17,423	134	26,840

29. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.	У ВАМ 1. јануар 2016.
		<i>Кориговано</i>	
Допринос за превентиву (напомена 8)	110,273	92,612	66,290
Интерни односи између сегмената живота и неживота (напомена 21)	-	-	1,051,897
Остала пасивна временска разграничења	-	-	145,729
	110,273	92,612	1,263,916

Кретање на доприносу за превентиву у пословној 2017. и 2016. години може се приказати, на следећи начин:

	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.	У ВАМ 1. јануар 2016.
		<i>Кориговано</i>	
Стање на почетку године:	92,612	66,290	35,646
Издавање на терет расхода (напомена 8)	110,273	100,062	89,128
Исплата средстава превентиве у току године	(49,216)	(73,740)	(58,484)
Оприходована средства превентиве из ранијих година	(43,396)	-	-
Стање на крају године	110,273	92,612	66,290

Кориштење средстава превентиве у току 2017. године се односи на исплату осигураницима: за набавку противпожарне опреме, обнављање опреме на техничком прегледу, за куповину мјерних уређаја на техничком прегледу, а све у циљу предупређења и смањења настанка штетних догађаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

30. ИНТЕРНИ ОДНОСИ

Повезана лица Друштва (чланице Дунав групе) у току пословне 2017. године, као и на дан 31. децембра 2017. године су :

1. Дунав Ауто д.о.о. Бања Лука,
2. Дунав Stockbroker а.д. Београд,
3. Дунав-Ре а.д.о. Београд,
4. Дунав осигурање а.д.о. Београд,
5. Дунав Турист д.о.о. Београд,
6. Дунав Ауто д.о.о. Београд,
7. Дунав Друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд.

БИЛАНС СТАЊА АКТИВА	31. децембар	31. децембар	(У ВАМ)
	2017.	2016. <i>Кориговано</i>	1.јануар 2016.
Дугорочни финансијски пласмани - Учешћа у капиталу зависних правних лица			
Дунав ауто а.о.о. Бања Лука	-	2,000	2,000
Остала потраживања			
Дунав-Ре а.д.о. Београд	27,955	18,196	172
Дунав осигурање а.д.о. Београд	10,660	97,529	9,188
Дунав ауто а.о.о. Бања Лука	211,775	99,184	101,374
УКУПНО АКТИВА	250,390	216,909	112,734
ПАСИВА			
Краткорочне обавезе			
Дунав-Ре а.д.о. Београд	778,864	266,986	117,142
Дунав осигурање а.д.о. Београд	158	428	-
Дунав ауто а.д. Бања Лука	28,581	61,554	10,396
УКУПНО ПАСИВА	807,603	328,968	127,538

БИЛАНС УСПЈЕХА	У ВАМ	
	31. децембра 2017.	31. децембра 2016. <i>Кориговано</i>
ПРИХОДИ		
Приходи од премија осигурања		
Дунав ауто а.о.о. Бања Лука	1,095	1,095
Други пословни приходи:		
<i>Провизија по основу уговора о реосигурању</i>		
Дунав-Ре а.д.о. Београд	179,483	94,166
<i>Прих по ос уче у на штета из реоси у зе и инос</i>		
Дунав-Ре а.д.о. Београд	141,916	212,534
<i>Приходи од закупнина</i>		
Дунав ауто а.о.о. Бања Лука	7,200	7,200
<i>Приход од продаје зелених карти</i>		
Дунав ауто а.о.о. Бања Лука	4	-
<i>Приходи од услужних обрада и процјена штета</i>		
Дунав осигурање а.д.о. Београд	56,160	50,128
УКУПНИ ПРИХОДИ	385,858	365,123
РАСХОДИ		
Расходи по основу премија реосигурања		
Дунав-Ре а.д.о. Београд	1,104,680	708,127
Накнаде штета из осиг. и ост. нак. – <i>Тр. нак. ште.</i>		
Дунав осигурање а.д.о. Београд	97,507	81,456
Трошкови спровођења осигурања		
Дунав осигурање а.д.о. Београд	1,580	-
Дунав ауто а.о.о. Бања Лука	350,805	293,390
Финансијски расходи		
Дунав ауто а.о.о. Бања Лука	-	20,203
УКУПНИ РАСХОДИ	1,554,572	1,103,176

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

30. ИНТЕРНИ ОДНОСИ (наставак)

Накнаде члановима Управе и другим особама на кључним руководећим положајима биле су:

	У ВАМ	
	Година која се завршила	
	2017.	31. децембра
		2016
		<i>Кориговано</i>
Бруто плате управе	303,604	267,938
Накнада Управном одбору	54,000	61,200
Накнаде Одбору за ревизију	19,200	19,100
	376,804	348,238

31. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ОСИГУРАЊА

Друштво закључује активне уговоре о осигурању којима се ризик осигурања преноси са клијената на Друштво, као и пасивне уговоре о реосигурању којима се ризик осигурања преноси са Друштва на реосигураваче.

По својој природи сваки појединачан ризик осигурања је случајан и непредвидив. Код пружања једне или више врста осигурања, основни ризик произилази из чињенице да укупна штета и накнада плаћена по уговору пређу износ премије или преузетих обавеза по поједином ризику, због учесталости или величине штета.

Основни видови осигурања су: осигурање од незгоде, осигурање имовине, осигурање од аутоодговорности, потпуно осигурање моторног возила (каска), осигурање робе у транзиту и путничко (здравствено) осигурање.

Друштво преноси дио ризика, који се односи на осигурање имовине, на реосигуравача. За одређене врсте осигурања максимална изложеност ризику је ограничена кроз уговоре о осигурању од незгоде, као и од кумулативне штете, у зависности од потребе која произилази из овог одређеног ризика.

Управљање ризиком осигурања има за циљ да омогући Друштву остварење добити на начин да се не угрозе основни интереси осигураника, корисника осигурања и других поверилаца, као ни стабилност пословања.

Друштво непрекидно прати сопствену изложеност ризику осигурања, што обухвата препознавање, процјењивање и мјерење ризика, те на основу тога доношење одговарајућих одлука и предузимање конкретних активности. Праћење кључних показатеља који су од значаја за управљање ризиком унапријеђено је како у погледу обухватности, тако и по питању поузданости.

Редовни пословни извјештаји за руководство Друштва садрже сљедеће информације:

- остварене пословне резултате - у односу на планове, циљеве и стандарде,
- показатеље реализације премије и штета по линијама производа,
- маргину солвентности, гарантну резерву, техничке резерве,
- структуру и адекватност улагања техничких резерви,
- анализе адекватности резервисаних штета и
- друге показатеље управљања ризицима утврђене прописима.

Реосигурање и саосигурање

Према Правилнику о условима и начину саосигурања и реосигурања, вишкове ризика изнад сопственог самопридржаја Друштво пласира у реосигурање или у саосигурање. Самопридржај је дио ризика који Друштво може покрити сопственим средствима, али тако да исплатом штета остане солвентно.

Највећи износ до кога Друштво може својим средствима покривати обавезе из уговора о осигурању утврђује се Одлуком о табели максималног самопридржаја. Одлука о табели максималног самопридржаја се доноси сваке године од стране Управног одбора друштва, а на приједлог стручне комисије за наредну годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

31. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ОСИГУРАЊА (наставак)

Реосигурање и саосигурање (наставак)

Фактори који одређују самопридржај су финансијски капацитет и технички капацитет. Финансијски капацитет Друштва су резерве којима оно располаже. Технички капацитет је одређен величином и структуром портфеља осигурања Друштва.

Максимални самопридржај за 2017. годину:

Врста осигурања		Износ максималног самопридржаја у ВАМ
01	Осигурање од посљедица несрећног случаја (незгоде)	350,000
03	Осигурање путничких возила – каско	353,600
05	Осигурање пловила	157,300
06	Осигурање ваздухоплова	100,000
07	Осигурање робе у превозу	300,000
08.01	Осигурање од пожара и других опасности изван индустрије и занатства -Тарифа I	950,000
08.02	Осигурање од пожара и других опасности у индустрији и занатству - Тарифа II I - IV класа	1,100,000
	V - VII класа	710,000
	остале допунске опасности	375,000
09.01	Осигурање машина од лома и других опасности	420,000
09.02	Осигурање од опасности провалне крађе и разбојништва -Тарифа IV	300,000
09.03	Осигурање стакла од лома	158,540
09.05	Осигурање грађевинских објеката у изградњи -Тарифа VII	686,000
09.05	Осигурање од земљотреса	100,000
09.06	Осигурање грађевинских објеката у монтажи -Тарифа VIII	503,000
10	Осигурање одговорности власника, корисника, моторних возила за штету причињену трећим лицима	200,000
10.03	Осигурање превозника за робу приликом транспорта на копну	600,000
13	Осигурање од опште грађанске одговорности	350,000
	Пожар и лом машина	-
19	Осигурање живота	40,000
	Остала осигурања	135,900

Друштво је непокривене вишкове ризика изнад максималног самопридржаја у 2017. години обезбјеђивало закључивањем ексцедентног уговора о реосигурању имовинских ризика, уговора о реосигурању вишка штете за домаћу аутоодговорност, уговора о квотном реосигурању усјева и плодова, уговора о факултативном реосигурању и уговор о реосигурању живота.

Друштво је вишак штете по основу зелене карте БиХ, покрило Уговором о реосигурању зелене карте код Бироа зелене карте БиХ, којим је дефинисано покриће и обавеза реосигуравача за штетне догађаје, које прелазе самопридржај Друштва. Према наведеном уговору, висина самопридржаја које осигуравајуће друштво може носити износи максимално 200,000 EUR (еквивалент: 391,166 ВАМ).

Уговором о ексцедентном реосигурању имовинских ризика реосигурани су вишкови ризика изнад самопридржаја цедента у периоду 01. јануар - 31. децембар 2017. године код сљедећих осигурања: осигурање од пожара и других опасности изван индустрије и занатства, осигурање од пожара и других опасности у индустрији и занатству, осигурање техничких грана, осигурање одговорности, остала осигурања имовине, осигурање финансијских губитака.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Категорије финансијских инструмената

	У ВАМ	
	31. децембар 2017.	31. децембар 2016. <i>Кориговано</i>
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани	10,933,622	13,124,473
Потраживања	3,288,848	3,597,053
Краткорочни финансијски пласмани	8,394,630	4,379,287
Готовина и готовински еквиваленти	1,536,402	1,628,545
Потраживања за нефактурисан приход	874,696	608,447
	25,028,198	23,337,805
Финансијске обавезе		
Обавезе по основу штета	140	703
Обавезе за премију	872,036	823,929
Обавезе за провизију	-	-
Обавезе према добављачима	818,952	817,022
Унапред обрачунати трошкови	-	-
	1,691,128	1,641,654

Објелодањивање података у складу са IFRS 7 „Финансијски инструменти: објелодањивања“

Ризици који потичу од финансијских инструмената обухватају:

- кредитни ризик,
- тржишни ризик који се састоји од три врсте ризика: девизног ризика, каматног ризика и ризика промене цијене финансијског инструмента и
- ризик ликвидности.

32.1. Кредитни ризик

Изложеност кредитном ризику посебно се објелодањује за сљедеће категорије финансијских средства, односно финансијске имовине:

- дугорочни финансијски пласмани,
- краткорочни финансијски пласмани и
- потраживања.

Постоји значајна разлика у степену изложености Друштва кредитном ризику у зависности од тога о којој се категорији финансијског инструмента ради. Кредитном ризику су највише изложена потраживања од осигураника по основу фактурисане премије осигурања. Ово је прије свега, посљедица изражене неликвидности у привреди, као и присутне праксе да осигуранци обавезе по основу премије осигурања не третирају као приоритетне и сврставају их иза обавеза по основу пореза, зарада и обавеза према банкама и добављачима.

У процесу управљања кредитним ризиком, Друштво управља ризицима који произилазе из уложених средстава у хартије од вриједности којима се тргује и ризиком бонитета осигураника, интерно категорисаних у сегмент великих клијената и осталим ризицима који стоје у вези са наплатом потраживања.

Максимална изложеност кредитном ризику је приказана у сљедећој табели:

	31. децембар 2017.			У ВАМ 31. децембар 2016. <i>Кориговано</i>
	Бруто износ	Исправка вриједности	Нето износ	Нето износ
Дугорочни фин. пласмани	12,069,847	1,136,225	10,933,622	13,124,473
Потраживања	9,633,427	6,344,579	3,288,848	3,597,053
Краткорочни фин. пласм.	9,220,865	826,235	8,394,630	4,379,287
Укупно:	30,924,139	8,307,039	22,617,100	21,100,813

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

32.1. Кредитни ризик (наставак)

Изложеност кредитном ризику, у погледу потраживања, приказана је и на основу старосне структуре потраживања на дан 31. децембра 2017. године, која је дата у сљедећој табели:

Старосна структура потраживања	У ВАМ
	31. децембра 2017.
Недоспјело	2,621,592
Кашњење од 0-90 дана	310,317
Кашњење од 91-180 дана	184,099
Кашњење од 181-270 дана	479,824
Кашњење преко 271 дана	6,037,595
Укупно	9,633,427
Исправка вриједности потраживања за премију и осталих потраживања	6,344,579
Нето износ потраживања	3,288,848

32.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности

Девизни ризик

Под девизним ризиком подразумева се вјероватноћа настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Друштва услед промјене вриједности девизних курсева. Девизном ризику су изложене све позиције активе и пасиве у девизама, као и потраживања и обавезе индексиране страном валутом.

Друштво управља девизним ризиком у циљу ограничавања могућих губитака због промјена курса страних валута и одржавања ризика на нивоу који је прихватљив из угла резултата пословања, адекватности капитала и захтјева за очувањем ликвидности.

Изложеност Друштва девизном ризику на дан 31. децембар 2017. године је дата у наредној табели:

	USD	EUR	ВАМ	Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	10,933,622	10,933,622
Потраживања	-	38,615	3,250,233	3,288,848
Краткорочни финансијски пласмани	-	-	8,394,630	8,394,630
Готовински еквиваленти и готовина	134	35,427	1,500,841	1,536,402
Потраживања за нефактур. приход	-	407,324	467,372	874,696
Укупно	134	481,366	24,546,698	25,028,198
Обавезе за премије и штете	93,963	684,901	93,312	872,176
Обавезе према добављачима	-	123,459	695,493	818,952
Унапред обрачунати трошкови	-	-	-	-
Укупно	93,963	808,360	788,805	1,691,128
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2017.	(93,829)	(326,994)	23,757,893	23,337,070

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

32.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Девизни ризик (наставак)

Изложеност Друштва девизном ризику на дан 31. децембар 2016. године је дата у наредној табели:

	USD	EUR	BAM	<i>Кориговано</i> Укупно
Дугорочни финансијски пласмани	-	-	13,124,473	13,124,473
Потраживања	-	115,735	3,481,318	3,597,053
Краткорочни финансијски пласмани	-	-	4,379,287	4,379,287
Готовински еквиваленти и готовина	-	4,013	1,624,532	1,628,545
Потраживања за нефактур. приход	-	207,943	400,504	608,447
Укупно	-	327,691	23,010,114	23,337,805
Обавезе за премије и штете	113,181	576,261	135,190	824,632
Обавезе према добављачима	-	109,280	707,742	817,022
Унапријед обрачунати трошкови	-	-	-	-
Укупно	113,181	685,541	842,932	1,641,654
Нето девизна позиција на дан 31. децембар 2016.	(113,181)	(357,850)	22,167,182	21,696,151

Друштво је изложено девизном ризику првенствено преко дугорочних и краткорочних финансијских пласмана, потраживања и готовине и готовинских еквивалената, као и обавеза према добављачима које су деноминовани у иностраној валути.

Каматни ризик

У процесу идентификовања каматног ризика Друштво прати трансакције којима се врши депоновање и улагање краткорочних извора, прије свега техничких резерви у дугорочне облике имовине, као и дугорочних извора у краткорочне облике имовине, константно имајући у фокусу хоризонталну и вертикалну усклађеност активе и пасиве.

Изложеност каматном ризику је дата у односу на каматне стопе по којима Друштво пласира средства и каматне стопе по којима су узете финансијске обавезе у складу са подацима презентованим у наредној табели:

Финансијска имовина	Распон каматних стопа (на годишњем нивоу)	
Дугорочни финансијски пласмани	0.30%-4.20%	државне ХОВ и остало
Краткорочни финансијски пласмани	1.00%-2.80%	орочени депозити

Друштво прати промјене каматних стопа на финансијском тржишту и у складу са промјенама предузима активности улагања у пласмане који носе мањи каматни ризик.

Како би се умањили ефекти промјенљивости тржишних каматних стопа на зарађивачку позицију портфолија, Друштво је дио средстава у 2017. години инвестирало у државне хартије од вриједности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

32.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Каматни ризик (наставак)

Ризик промјене цијене финансијског инструмента

Ризик промјене цијене финансијског инструмента је ризик флукуације тржишних цијена власничких и дужничких хартија од вриједности који утиче на промјену њихове фер вриједности. Највећи дио финансијских средстава односи се на државне Хов и у нешто мањем проценту на акције правних лица које су подложне ризику промјене цијена.

Како би се умањио утицај ризика промјене цијена ХОВ, дио слободних средстава је током 2016. године инвестиран у најквалитетније обвезнице које се котирају на Берзи.

Књиговодствена вриједност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у сљедећем прегледу:

	31. децембар 2017.	У ВАМ 31. децембар 2016. <i>Кориговано</i>
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	611,174	613,909
Потраживања	3,288,848	3,597,053
Краткорочни финансијски пласмани	26,629	21,285
Готовина и готовински еквиваленти	1,536,402	1,628,545
Потраживања за нефактурисан приход	874,696	608,447
	<u>6,337,749</u>	<u>6,469,239</u>
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	5,160,220	8,715,772
Дугорочни финансијски пласмани	5,162,228	3,794,792
Краткорочни финансијски пласмани	8,368,001	4,358,002
	<u>18,690,449</u>	<u>16,868,566</u>
	<u>25,028,198</u>	<u>23,337,805</u>
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе по основу штета	140	703
Обавезе за премију реосигурања	872,036	823,929
Обавезе за провизију	-	-
Обавезе према добављачима	818,952	817,022
Унапријед обрачунати трошкови	-	-
	<u>1,691,128</u>	<u>1,641,654</u>

Ризик ликвидности

Друштво управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве континуираним праћењем планираног и стварног новчаног тока, као и одржавањем адекватног односа доспијећа финансијских средстава и обавеза.

Одржавање ликвидности Друштва у 2017. години није никада било угрожено јер је Друштво константно имало довољно ликвидних средстава.

Сљедеће табеле приказују детаље преосталих уговорених доспијећа финансијских средстава. Приказани износи засновани су на недисконтованим токовима готовине насталим на основу финансијских средстава, на основу најранијег датума на који ће Друштво бити у могућности да наплати потраживања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

32.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Доспијећа финансијских средстава

	У ВАМ 31. децембар 2017.				
	Мање од мјесец дана	1-3 мјесеца	Од 3 мјесеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносна	3,699,890	280,162	845,197	1,512,500	6,337,749
Фиксна каматна стопа	-	1,334,790	7,309,879	10,447,850	19,092,519
Варијабилна каматна стопа	-	-	-	-	-
	3,699,890	1,614,952	8,155,076	11,960,350	25,430,268

	У ВАМ 31. децембар 2016. <i>Кориговано</i>				
	Мање од мјесец дана	1-3 мјесеца	Од 3 мјесеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносна	4,030,717	390,843	804,038	1,243,641	6,469,239
Фиксна каматна стопа	-	1,190,000	3,168,002	12,920,463	17,278,465
Варијабилна каматна стопа	-	-	-	-	-
	4,030,717	1,580,843	3,972,040	14,164,104	23,747,704

Доспијећа финансијских обавеза

	У ВАМ 31. децембар 2017.				
	Мање од мјесец дана	1-3 мјесеца	Од 3 мјесеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносне	1,691,128	-	-	-	1,691,128
	1,691,128	-	-	-	1,691,128

	У ВАМ 31. децембар 2016. <i>Кориговано</i>				
	Мање од мјесец дана	1-3 мјесеца	Од 3 мјесеца до једне године	Од 1 до 5 година	Укупно
Некаматносне	1,641,654	-	-	-	1,641,654
	1,641,654	-	-	-	1,641,654

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

32.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

На дан 31. децембра 2017. године најликвиднија имовина Друштва, чија је рочност доспијећа до месец дана, износи 3,699,890 ВАМ, а истовремено краткорочне обавезе које доспевају у року до месец дана износе 1,691,128 ВАМ, што указује да постоји вишак ликвидних средстава у односу на обавезе. Овај вишак ликвидних средстава преносиће се сукцесивно кроз наредне периоде, што указује да су створени услови за континуирано остваривање ликвидности Друштва.

Фер вриједност финансијских инструмената

	31. децембар 2017.		31. децембар 2016.	
	Књигово- дствена вриједност	Фер вриједност	Књигово- дствена вриједност	Фер вриједност
				<i>Кориговано</i>
Финансијска средства				
Дугорочни фин. пласмани	10,933,622	10,933,622	13,124,473	13,124,473
Потраживања	3,288,848	3,288,848	3,597,053	3,597,053
Краткорочни фин. пласмани	8,394,630	8,394,630	4,379,287	4,379,287
Готовина и еквиваленти	1,536,402	1,536,402	1,628,545	1,628,545
Остала потраживања	874,696	874,696	608,447	608,447
	25,028,198	25,028,198	23,337,805	23,337,805
Финансијске обавезе				
Обавезе по основу штета	140	140	703	703
Обавезе за премију	872,036	872,036	823,929	823,929
Обавезе за провизију	-	-	-	-
Добављачи	818,952	818,952	817,022	817,022
Остале обавезе	-	-	-	-
	1,691,128	1,691,128	1,641,654	1,641,654

Фер вриједност финансијске имовине и финансијских обавеза одређује се на следећи начин:

- Ниво 1 одмјеравања фер вриједности произлази из котиране тржишне вриједности (некориговане) на активним тржиштима за идентичну имовину и обавезе,
- Ниво 2 одмјеравања фер вриједности произлази из улазних параметара, различитих од котиране тржишне вриједности обухваћене Нивоом 1, а које су видљиве из средстава или обавеза, директно (на примјер, цијена) или индиректно (на примјер, проистекло из цијене),
- Ниво 3 одмјеравања фер вриједности произлази из техника процјењивања које укључују улазне параметре за финансијска средства или обавезе, а који представљају податке који се не могу наћи на тржишту (неистражени улазни параметри).

Наредна табела представља анализу финансијских инструмената који су вредновани након почетног признавања по фер вриједности, груписаних у нивое од 1 до 3, у зависности од степена могућности процјене фер вриједности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

32. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

32.2. Тржишни ризици – Девизни, каматни и ризик ликвидности (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

	У ВАМ			
	31. децембар 2017.			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
Дугорочни фин. пласмани	10,933,622	-	-	10,933,622
Потраживања	-	3,288,848	-	3,288,848
Краткорочни фин. пласмани	8,394,630	-	-	8,394,630
Готовина и еквиваленти	1,536,402	-	-	1,536,402
Остала потраживања	-	874,696	-	874,696
	20,864,654	4,163,544	-	25,028,198
Земљиште, грађевински објекти, опрема и инвестиционе некретине	-	-	11,669,416	11,669,416
Финансијске обавезе	-	-	-	-
Обавезе по основу штета	140	-	-	140
Обавезе за премију	872,036	-	-	872,036
Обавезе за провизију	-	-	-	-
Добављачи	-	818,952	-	818,952
Остале обавезе	-	-	-	-
	872,176	818,952	-	1,691,128

Током године није било ставки које би по хијерархији мјера фер вриједности биле рекласификоване из једног нивоа у други.

33. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Друштво је усвојило IFRS 8 „Оперативни сегменти“ према коме се захтјева идентификовање сегмената на бази интерних извјештаја о компонентама Друштва која се редовно прегледају од стране руковолаца надлежних за доношење кључних одлука, а у циљу алокације адекватних ресурса наведеним сегментима, као и анализе њихових резултата.

Друштво је сходно захтјевима Закона о друштвима за осигурање и пратећим подзаконским актима извршила:

- раздвајање имовине која може служити или служи за измирење обавеза по основу осигурања и припадајућег капитала и обавеза животног односно неживотног осигурања,
- раздвајање извора прихода и расхода за животно односно неживотно осигурање, те на овај начин сви приходи и расходи ће бити расподјељени у складу са њиховим поријеклом.

На дан 31. децембра 2017. године, извјештајни сегменти Друштва, у складу са IFRS 8, су:

1. неживотно осигурање и
2. животно осигурање.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

33. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (НАСТАВАК)

33.1. Приходи и резултати сегмената

Приходи и резултати сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године дати су у прегледу који слиједи:

БИЛАНС УСПЈЕХА

	Напо- мене	У ВАМ		
		НЕЖИВОТ	ЖИВОТ	УКУПНО
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године				
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
Приходи од премије осигурања	6	21,454,120	711,581	22,165,701
Други пословни приходи	7	1,162,796	6,244	1,169,040
Расходи за дугор.резервисања и функционални рас.	8	(670,613)	(216,190)	(886,803)
Накнаде штета из осигурања и остале накнаде	9	(10,395,496)	(371,458)	(10,766,954)
Трошкови спровођења осигурања	10	(12,150,075)	(325,144)	(12,475,219)
Пословни добитак		<u>(599,268)</u>	<u>(194,967)</u>	<u>(794,235)</u>
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
Финансијски приходи	11	348,536	94,879	443,415
Финансијски расходи	12	(58,143)	-	(58,143)
		<u>290,393</u>	<u>94,879</u>	<u>385,272</u>
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
Остали приходи	13	1,249,683	98,542	1,348,225
Остали расходи	14	(973,802)	(66,867)	(1,040,669)
		<u>275,881</u>	<u>31,675</u>	<u>307,556</u>
Приходи од усклађивања вр. имовине		75,257	71,239	146,496
Расходи од усклађивања вр. имовине		<u>(19,567)</u>	<u>(1,725)</u>	<u>(21,292)</u>
		<u>55,690</u>	<u>69,514</u>	<u>125,204</u>
Приход по основу промјене рачун. политика и исправке грешака		<u>18,952</u>	-	<u>18,952</u>
Расход по основу промјене рачун. политика и исправке грешака		<u>(19,696)</u>	-	<u>(19,696)</u>
ДОБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА		<u>21,952</u>	<u>1,101</u>	<u>23,053</u>
Порез на добитак	34	-	-	-
Одложени порески расходи периода		<u>(14,211)</u>	-	<u>(14,211)</u>
НЕТО ДОБИТАК ПЕРИОДА		<u>7,741</u>	<u>1,101</u>	<u>8,842</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

33. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

33.1. Приходи и резултати сегмената (наставак)

Приходи и резултати сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2016. године дати су у прегледу који слиједи:

БИЛАНС УСПЈЕХА

	Напо- мене	У ВАМ		
		За годину која се завршила 31. децембра 2016. године <i>Кориговано</i>		
		НЕЖИВОТ	ЖИВОТ	УКУПНО
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
Приходи од премије осигурања	6	20,114,022	714,154	20,828,176
Други пословни приходи	7	1,253,729	27,779	1,281,508
Расходи за дугор.резервисања и функционални рас.	8	(640,424)	(250,243)	(890,667)
Накнаде штета из осигурања и остале накнаде	9	(8,902,230)	(335,961)	(9,238,191)
Трошкови спровођења осигурања	10	(11,926,966)	(292,110)	(12,219,076)
Пословни добитак		(101,869)	(136,381)	(238,250)
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
Финансијски приходи	11	299,124	104,348	403,472
Финансијски расходи	12	(53,555)	(526)	(54,081)
		<u>245,569</u>	<u>103,822</u>	<u>349,391</u>
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ				
Остали приходи	13	1,098,712	339,734	1,438,446
Остали расходи	14	(2,532,377)	(353,277)	(2,885,654)
		<u>(1,433,665)</u>	<u>(13,543)</u>	<u>(1,447,208)</u>
Приходи од усклађивања вр.имовине		316,343	58,209	374,552
Расходи од усклађивања вр.имовине		(3,434,139)		(3,434,139)
		<u>(3,117,796)</u>	<u>58,209</u>	<u>(3,059,587)</u>
Приход по основу промјене рачун. политика и исправке грешака		36,451	-	36,451
Расход по основу промјене рачун. политика и исправке грешака		(17,993)	(10,892)	(28,885)
ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА		(4,389,303)	1,215	(4,388,088)
Порез на добитак	34	-	-	-
НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА		(4,389,303)	1,215	(4,388,088)

Рачуноводствене политике извјештајних сегмената су идентичне као и рачуноводствене политике Друштва описане у напомени 3. Добитак сегмента представља профит сваког сегмента, са укљученом алокацијом свих трошкова, и то на бази прихода остварних од стране сваког сегмента посебно. То представља критеријум који се извјештава према руководиоцима надлежним за доношење кључних одлука, у циљу алокације адекватних ресурса сегментима, као и анализе њихових резултата.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

33. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

33.2. Средства и обавезе сегмената

Имовина животног односно неживотног осигурања, као и припадајући капитал и обавезе на дан 31. децембра 2017. године приказани су у сљедећој табели:

БИЛАНС СТАЊА

	Напо- мене	У ВАМ На дан 31. децембар 2017. године		
		НЕЖИВОТ	ЖИВОТ	УКУПНО
АКТИВА				
Стална средства				
Земљиште	15	31,588	-	31,588
Некретнине и опрема	15	3,997,181	23,361	4,020,542
Нематеријална улагања	15	443,764	-	443,764
Инвестиционе некретнине	15	4,759,642	-	4,759,642
Дугорочни финансијски пласмани	16	7,632,903	3,300,719	10,933,622
		<u>16,865,078</u>	<u>3,324,080</u>	<u>20,189,158</u>
Текућа средства				
Потраживања по основу премије	17	2,806,935	15,425	2,822,360
Остала потраживања	18	696,121	12,169	708,290
Краткорочни фин. пласмани и финан.средст.	19	7,259,630	1,135,000	8,394,630
Готовински еквиваленти и готовина	20	1,507,587	28,815	1,536,402
Активна временска разграничења	21	3,431,894	-	3,431,894
		<u>15,702,167</u>	<u>1,191,409</u>	<u>16,893,576</u>
АКТИВА		<u>32,567,245</u>	<u>4,515,489</u>	<u>37,082,734</u>
ПАСИВА				
Капитал				
Акцијски капитал	23	17,235,701	3,200,000	20,435,701
Емисиони губитак	23	(4,045,946)	-	(4,045,946)
Законске резерве	23	1,313,391	12,808	1,326,199
Ревалоризационе резерве	23	63,573	-	63,573
Нереализовани добици по основу фин. ср.	23	153,001	283,079	436,080
Нереализовани губици по основу фин. ср.	23	(15,018)	(49,334)	(64,352)
Акумулирани (губитак)/добитак	23	(4,638,150)	1,101	(4,637,049)
		<u>10,066,552</u>	<u>3,447,654</u>	<u>13,514,206</u>
Дугорочна резервисања	24	<u>78,080</u>	<u>1,929,885</u>	<u>2,007,965</u>
Обавезе				
Краткорочне обавезе	26	2,662,383	71,870	2,734,253
Преносне премије	27	11,727,952	2,741	11,730,693
Резервисање за штете	28	6,958,504	26,840	6,985,344
Пасивна временска разграничења	29	110,273	-	110,273
		<u>21,459,112</u>	<u>101,451</u>	<u>21,560,563</u>
ПАСИВА		<u>31,603,744</u>	<u>5,478,990</u>	<u>37,082,734</u>

Неслагање активе и пасиве групе животних/неживотних осигурања у износу од 963,501 ВАМ је резултат интерних односа између групе животних осигурања и групе неживотних осигурања

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

33. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

33.2. Средства и обавезе сегмената (наставак)

Имовина животног односно неживотног осигурања, као и припадајући капитал и обавезе на дан 31. децембра 2016. године приказани су у сљедећој табели:

БИЛАНС СТАЊА

	Напо- мене	У ВАМ		
		НЕЖИВОТ	ЖИВОТ	УКУПНО
		На дан 31. децембар 2016. године		
		<i>Кориговано</i>		
АКТИВА				
Стална средства				
Земљиште	15	31,588	-	31,588
Некретнине и опрема	15	4,178,665	26,605	4,205,270
Нематеријална улагања	15	620,715	-	620,715
Инвестиционе некретнине	15	4,417,490	-	4,417,490
Дугорочни финансијски пласмани	16	10,531,641	2,594,832	13,126,473
		<u>19,780,099</u>	<u>2,621,437</u>	<u>22,401,536</u>
Текућа средства				
Потраживања по основу премије	17	2,678,646	35,282	2,713,928
Остала потраживања	18	908,188	97,059	1,005,247
Краткорочни фин. пласмани и финан.средст.	19	3,249,287	1,130,000	4,379,287
Готовински еквиваленти и готовина	20	1,594,327	34,218	1,628,545
Активна временска разграничења	21	3,612,008	-	3,612,008
		<u>12,042,456</u>	<u>1,296,559</u>	<u>13,339,015</u>
ПОСЛОВНА АКТИВА		<u>31,822,555</u>	<u>3,917,996</u>	<u>35,740,551</u>
Ванбилансна актива	22	<u>700,771</u>		<u>700,771</u>
УКУПНА АКТИВА		<u>32,523,326</u>	<u>3,917,996</u>	<u>36,441,322</u>
ПАСИВА				
Капитал				
Акцијски капитал	23	17,235,701	3,200,000	20,435,701
Емисиони губитак	23	(4,073,025)	-	(4,073,025)
Законске резерве	23	1,313,391	11,593	1,324,984
Ревалоризационе резерве	23	63,573	-	63,573
Нереализовани добици по основу фин. ср.	23	103,556	216,938	320,494
Нереализовани губици по основу фин. ср.	23	(13,838)	(44,685)	(58,523)
Нераспоређени добитак	23	290,483	1,215	291,698
Акумулирани губитак	23	(4,909,295)	-	(4,909,295)
		<u>10,010,546</u>	<u>3,385,061</u>	<u>13,395,607</u>
Дугорочна резервисања	24	<u>89,310</u>	<u>1,720,993</u>	<u>1,810,303</u>
Дугорочне обавезе	25	<u>13,905</u>	<u>-</u>	<u>13,905</u>
Обавезе				
Краткорочне обавезе	26	2,654,072	46,199	2,700,271
Преносне премије	27	11,130,464	2,277	11,132,741
Резервисање за штете	28	6,579,749	15,363	6,595,112
Пасивна временска разграничења	29	92,612	-	92,612
		<u>20,456,897</u>	<u>63,839</u>	<u>20,520,736</u>
ПОСЛОВНА ПАСИВА		<u>30,570,658</u>	<u>5,169,893</u>	<u>35,740,551</u>
Ванбилансна пасива	22	<u>700,771</u>	<u>-</u>	<u>700,771</u>
УКУПНА ПАСИВА		<u>31,271,429</u>	<u>5,169,893</u>	<u>36,441,322</u>

Неслагање активе и пасиве групе животних/неживотних осигурања у износу од 1,051,897 ВАМ је резултат интерних односа између групе животних осигурања и групе неживотних осигурања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

33. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

33.2. Средства и обавезе сегмената (наставак)

У циљу праћења резултата сегмената и алокације адекватних ресурса између сегмената, укупна средства и обавезе су алоцирани у извјештајне сегменте. Средства која се заједнички користе од стране извјештајних сегмената, као и обавезе које су заједничке за сегменте, алоциране су на бази остварених прихода сваког извјештајног сегмента засебно.

34. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

(а) Компоненте пореза на добит

	У ВАМ	
	За годину која се завршила 31. децембра	
	2017.	2016.
		<i>Кориговано</i>
Текући порез на добитак	-	-
Одложени порески расходи	(14,211)	-
	<u>(14,211)</u>	<u>-</u>

(б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања прије опорезивања и прописане пореске стопе

	У ВАМ	
	Година која се завршила 31. децембра	
	2017.	2016.
		<i>Кориговано</i>
<i>Добитак, прије опорезивања</i>	<u>23,053</u>	<u>(4,388,088)</u>
Порез на добитак по стопи од 10%	<u>2,305</u>	<u>(438,809)</u>
Порески ефекат расхода / прихода који нису признати код одређивања опорезиве добити	(468,319)	(269,213)
Порески ефекат амортизације	142,108	-
Кориштење пореских губитака из ранијих периода	<u>(54,466)</u>	<u>50,263</u>
<i>Порез на добитак</i>	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Ефективна пореска стопа</i>	<u>0%</u>	<u>0%</u>

в) Одложене пореске обавезе

	У ВАМ	
	Година која се завршила 31. децембра	
	2017	2016
		<i>Кориговано</i>
Стање 1. јануара	7,064	-
Пореска амортизација	14,211	-
Ефекти процјене вриједности некретнина	<u>-</u>	<u>7,064</u>
Стање 31. децембра	<u>21,275</u>	<u>7,064</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

35. ЗАРАДА/(ГУБИТАК) ПО АКЦИЈИ

	У ВАМ		
	За годину која се завршила 31. децембра		
	2017.	2016	2016.
		<i>Кориговано</i>	<i>Претходно исказано стање</i>
Нето добитак/(губитак) обрачунског периода	8,842	(4,909,295)	28,294
Просјечан пондерисан број издатих акција	204,357	166,512	166,512
Обична зарада/(губитак) по акцији	<u>0,04</u>	<u>(29,48)</u>	<u>0,17</u>

36. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ ЗА ЗАКУПНИНЕ ПОСЛОВНИХ ОБЈЕКТА

Минимална закупнина призната као трошак у току године која се завршила 31. децембра 2017. године износи 981,134 ВАМ (2016. година 1,018,177 ВАМ).

Преузете обавезе Друштва по основу отказивих уговора о закупу пословних су сљедеће:

	У ВАМ	
	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
		<i>Кориговано</i>
Не дуже од једне године	788,689	668,838
Дуже од једне године али краће од пет година	1,953,457	2,263,208
Дуже од пет година али краће од шест	470,290	540,963
	<u>3,212,436</u>	<u>3,473,009</u>

У свим уговорима наведен је члан којим је регулисан отказни рок и почетак трајања отказног рока.

Минимална закупнина призната као приход у току године која се завршила 31. децембра 2017. године 49,636 ВАМ износи (2016. година 47,024 ВАМ).

Преузета потраживања Друштва по основу уговора о закупу су сљедећа:

	У ВАМ	
	31. децембар 2017.	31. децембар 2016.
		<i>Кориговано</i>
Не дуже од једне године	40,616	42,420
Дуже од једне године али краће од пет година	97,186	122,400
Дуже од пет година а краће од шест година	24,596	30,600
	<u>162,398</u>	<u>195,420</u>

37. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАНА БИЛАНСА

Друштво није имало догађаја након дана биланса, који би захтијевали додатна објелодањивања или кориговања у приложеним финансијским извјештајима, како се то захтијева према одредбама МРС 10 "Догађаји након дана биланса", изузев контроле регулатора описане у наредној напомени 37.1.

37.1. КОНТРОЛА РЕГУЛАТОРА (АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ)

Агенција за осигурање Републике Српске је на основу Рјешења број: 05-553-2/17 од дана 19.09.2017. извршила редовну контролу пословања Друштва у периоду 1. јануара 2016. до 31. августа 2017. године, а која је обухватала:

- рад органа Друштва,
- примјена тарифа,
- политика реосигурања,
- процес рјешавања и исплате одштетних захтјева,

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

37.1. КОНТРОЛА РЕГУЛАТОРА (АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ) (наставак)

- трошкове спровођења осигурања, финансијски и други извјештаји Друштва,
- трансакције са повезаним лицима,
- уговоре о заступању и посредовању у осигурању,
- обрачун техничких резерви,
- улагање средстава за покриће техничких резерви и 50% минималног гарантног фонда Друштва,
- начин обрачуна капитала и адекватност капитала,
- акти пословне политике који су били на снази у периоду контроле са измјенама и допунама.

Након обављење контроле, Агенција за осигурање Републике Српске је донијела Рјешење број: 05-553-2-11/17 од дана 05.02.2018. године (у даљем тексту Рјешење) у којем је наложено Друштву да, у циљу отклањања неправилности и незаконитости у пословању Друштва утврђених Записником о контроли од 13.12.2017. године, Агенцији достави извјештај о извршењу наложених мјера, те документе и друге доказе којима доказује да су утврђене незаконитости и неправилности отклоњене, у року од 60 дана од дана пријема Рјешења. Друштву је наложено следеће:

1.1. да до рока за предају финансијских извјештаја за 2017. годину изврши процјену фер вриједности некретнина и исправку потраживања у складу са препорукама независног ревизора, наведеним у Писму руководству од 27.04.2017. године, укључујући и исправку потраживања од Банке Српске, те да евидентира ефекте извршене процјене и исправке потраживања у рачуноводственој евиденцији и финансијским извјештајима Друштва са стањем на дан 31.12.2017. године.

- *Друштво је извршило процјену фер вриједности некретнина и исправку потраживања у складу са препорукама независног ревизора, до наведеног рока и финансијске извјештаје предало у законом прописаном року свим регулаторним органима којим се достављају финансијски извјештаји за 2017. годину.*

1.2. да до рока за предају финансијских извјештаја за 2017. годину сачини и достави Агенцији план активности и рокове за довођење трошкова спровођења осигурања у оквиру дозвољеног режијског додатка, те да достави изјашњење Директора и Управног одбора о износу трошкова спровођења осигурања и њиховом утицају на способност Друштва да у прописаним роковима измирује преузете обавезе из уговора о осигурању, као и утицају на испуњавање захтјева адекватности капитала и покрића техничких резерви.

- *Друштву је по Рјешењу Агенције за осигурање Републике Српске број: 05-553-2-21/17 од дана 26.03.2018. године одобрено продужење рока за извршење налога изреченим тачком 1. Потачка 1.2., до 30.04.2018. године.*

1.3. да од првог наредног рока за доставу Извјештаја о трансакцијама са повезаним лицима (Образац: ТПЛ-Д) и даље у континуитету, у извјештаје укључи и податке о трансакцијама са повезаним лицима, члановима Дунав групе.

- *Друштво је Агенцији за осигурање РС путем извјештавања АЗОРС еФорме доставило Образац-ТПЛ-Д на дан 31.12.2017. године укључујући податке о трансакцијама са свим повезаним правним лицима Дунав групе до прописаног рока за доставу образаца, односно до 28.02.2018. године.*

1.4. да, од дана пријема овог рјешења, уговоре о осигурању од аутоодговорности закључује у складу са правилима за одређивање премијског разреда прописаним члановима 22, 23. и 24. Одлуке о Заједничкој тарифи премија и ценовнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској (“Службени гласник Републике Српске” број: 94/15).

- *Друштво од дана пријема рјешења, уговоре о осигурању од аутоодговорности закључује у складу са правилима за одређивање премијског разреда прописаним члановима 22, 23. и 24. Одлуке о Заједничкој тарифи премија и ценовнику за осигурање од одговорности за моторна возила у Републици Српској (“Службени гласник Републике Српске” број: 94/15).*

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

37.1. КОНТРОЛА РЕГУЛАТОРА (АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ) (наставак)

1.5. у вези са саджајем тарифа осигурања Друштва:

1.5.1. да, од дана пријема овог рјешења, обустави примјену одредбе која гласи „Уколико Служба за „underwriting“ процијени да постоји умањен/увећан ризик за одређену врсту осигурања, може да одобри попуст/доплатак уз сагласност надлежног руководиоца за послове неживотног осигурања до 30% (+-)“, а која је садржана у

- тачки 5.9. Тарифе премија Х-АК за комбиновано осигурање моторних возила (ауто каско) усвојеној 29.09.2017. године,
- тачки 8.3. Тарифе премија за осигурање од пожара и других опасности изван индустрије и занатства, тачки 8.5. Тарифе премија за осигурање од пожара и других опасности у индустрији и занатству, тачки 7.3. Тарифе премија за осигурање машина од лома и неких других опасности, тачки 5.5. Тарифе премија за осигурање стакла од лома, тачки 5.4. Тарифе премија за комбиновано осигурање електронских рачунара, процесора и сличних уређаја, тачки 6.4. Тарифе премија за осигурање усјева и пшодова, тачки 14.4. Тарифе премија за осигурање животиња, усвојеним на 100. сједници у јуну 2011. године и измијењеним на 120. сједници Управног одбора Друштва 19.03.2014. године,

те у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења измијени наведене тарифе на начин да исте не садрже спорну одредбу.

- *Друштву је по Рјешењу Агенције за осигурање Републике Српске број: 05-553-2-19/17 од дана 23.03.2018. године одобрено продужење рока за извршење налога изреченим тачком 1. Потачка 1.5.-1.5.1. , до 15.05.2018. године.*

1.5.2. да, за тарифе премија у којима се тарифне стопе односе на нето или техничку премију,

- као саставни дио тарифе одреди проценте увећања нето или техничке премије намијењене режијском додатку, имајући у виду стварно остварене трошкове спровођење осигурања, да за исте обезбиједи позитивно мишљење овлашћеног актуара Друштва, те да их примјењује на конзистентан начин, при чему проценти увећања нето или техничке премије намијењени режијском додатку одређени на претходно наведени начин, не могу да буду нижи од просјечно остварених административних трошкова Друштва, или

- да изврши измјене тарифа и изрази тарифне стопе за бруто премију.

- *Друштву је по Рјешењу Агенције за осигурање Републике Српске број: 05-553-2-19/17 од дана 23.03.2018. године одобрено продужење рока за извршење налога изреченим тачком 1. Потачка 1.5.-1.5.2. , до 15.05.2018. године.*

1.5.3. да, у оквиру Мишљења на финансијски извјештај и годишњи извјештај о пословању Друштва за 2017. годину, Друштво обезбиједи да овлашћени актуар изврши посебну анализу Тарифа премија Х-АК за комбиновано осигурање моторних возила (ауто каско) и Тарифа премија из врсте осигурања незгоде које су биле у примјени 2017. године, те утврди адекватност тарифних стопа, доплатака и попушта, те осталих фактора који значајније утичу на обрачун премије осигурања за ризике који су најзаступљенији у портфељу Друштва. У прилогу Мишљења овлашћени актуар је обавезан да у Ексел-у достави коришћену статистичку подлогу и наведе претпоставке и методолошка образложења којима ће потврдити да су анализа и добијени резултати извршени у складу са актуарском праксом.

- *Рок за израду Мишљења овлашћеног актуара је 30.04.2018. године. Уколико овлашћени актуар прије овог рока достави Мишљење, исто ће бити прослијеђено АЗОРС-у.*

1.6. да, од дана пријема овог рјешења, уз уважавање налога из тачке 1.2. диспозитива овог рјешења, за врсту осигурања незгоде (01) и за осигурања имовине - врсте осигурања 08 и 09, примјењује важеће услове и тарифе Друштва усвојене од стране Управног одбора Друштва и достављене Агенцији.

- *Друштво од дана пријема рјешења, уз уважавање налога из тачке 1.2. диспозитива рјешења, за врсту осигурања незгоде (01) и за осигурања имовине - врсте осигурања 08 и 09, примјењује важеће услове и тарифе Друштва усвојене од стране Управног одбора Друштва.*

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

37.1. КОНТРОЛА РЕГУЛАТОРА (АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ) (наставак)

1.7. да изврши усклађивање између класификације и начина вредновања хартија од вриједности, а који се односи на удјеле и акције ПИФ-а.

- Друштво је дана 29.12.2017. године усвојило нову Одлуку о класификацији финансијских средстава-хартија од вриједности. Истом су усклађене класификација и начин вредновања свих ХоВ и ПИФ-а.

1.8. да, у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења, као додатак плану инвестиционе политике Друштва, достави анализу и план улагања инвестиционих некретнина која служе за покриће средстава техничких резерви Друштва, са најмање сљедећим елементима: оцјену оправданости и исплативости улагања у инвестиционе некретнине у претходном периоду (последњих 5 година) са становишта уложених средстава, вриједности и остварених приноса, да донесе план приноса од закупнина и евентуалних капиталних добитака од инвестиционих некретнина за 2018. годину, да процијени и документује степен сигурности остварења будућих приноса, те за инвестиционе некретнине код којих не очекује принос у 2018. години, односно које не буду испуњаваале услове из 9. став 1. тачка 13. подтачка 4. и 5. Правилника у улагањима друштва за осигурање, утврди мјере/активности конверзије у друга средства или наведе изворе за додатна средства која ће служити за обезбјеђење покрића техничких резерви.

- Друштву је по Рјешењу Агенције за осигурање Републике Српске број: 05-553-2-21/17 од дана 26.03.2018. године одобрено продужење рока за извршење налога изреченим тачком 1. Потачка 1.8. , до 30.04.2018. године.

1.9. да Извјештаје о снимању ризика максимално могуће штете за реосигурање врши у складу са чланом 9. Правилника о условима и начину саосигурања и реосигурања Друштва, према ком се процјена максимално могуће штете врши прије потписивања полисе.

- Друштво Извјештаје о снимању ризика максимално могуће штете за реосигурање врши у складу са чланом 9. Правилника о условима и начину саосигурања и реосигурања Друштва, према ком се процјена максимално могуће штете врши прије потписивања полисе.

1.10. да уз уговоре о осигурању имовине чија сума осигурања прелази износ максималног самопридражаја, уз уговор о осигурању обезбиједи и документацију са спецификацијом осигураних ризика, којом се доводе у везу техничке карактеристике ризика који се осигурава и елементи тарифе који утичу на осигурања тог индивидуалног ризика укључујући примијењену тарифну стопу, одобрене бонусе/попусте и др.

- Друштво је обезбиједило да, уз уговоре о осигурању имовине чија сума осигурања прелази износ максималног самопридржаја, постоји документација са спецификацијом осигураних ризика који се доводе у везу техничке карактеристике ризика који се осигурава и елементи тарифе који утичу на осигурање.

1.11. да, у року од 10 дана од дана пријема овог рјешења, успостави праксу у рјешавању одштетних захтјева из основа аутоодговорности, према којој ће оштећеним лицима, односно подносиоцима захтјева слати образложену понуду која садржи образложење правног основа и обрачуна висине одштете.

- Друштво је успоставило праксу да у рјешавању одштетних захтјева из основа аутоодговорности оштећеним лицима, односно подносиоцима захтјева, доставља образложену понуду (Одлуку о захтјеву за накнаду штете) о основаности одштетног захтјева и обрачуна висине одштете на начин да се:

а) у образложењу правног основа даје образложење да је захтјев ОСНОВАН; НЕОСНОВАН или ДЈЕЛИМИЧНО ОСНОВАН и у складу са тим по потреби даје и додатно појашњење.

б) у образложењу обрачуна висине штете код материјалних штета наводи износ материјалне штете са образложењем да се ради о тоталној или дјелимичној штети ако су штете на навозилу и начин на који је извршен обрачун штете (по обрачуну стручне службе; по рачуну поправке; по предрачуну и сл.) те наводи спецификацију осталих појединачних трошкова уколико постоје.

- У образложењу обрачуна нематеријалне штете наводи спецификацију износа за сваки вид накнаде нематеријалне штете као и спецификацију осталих трошкова и накнада које су у вези са нематеријалном штетом.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

37.1. КОНТРОЛА РЕГУЛАТОРА (АГЕНЦИЈА ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ) (наставак)

1.12. да, у року од 10 дана пријема овог рјешења, обустави праксу у рјешавању одштетних захтјева из основа аутоодговорности, према којој се исплата одштете врши након запримљеног потписаног вансудског поравнања, односно да исту врши по слању образложене понуде или образложеног одговора, а у роковима прописаним чланом 22. став 1. и 4. Закона о обавезним осигурањима у саобраћају („Службени гласник Републике Српске“, број 82/15).

- Друштво је успоставило праксу да у поступку и технологији рада код рјешавања одштетних захтјева поштује рокове прописане чланом 22 став 1 и 4 Закона о обавезним осигурањима у саобраћају.

1.13. да, у року од 10 дана пријема овог рјешења, успостави праксу у рјешавању одштетних захтјева из основа аутоодговорности, према којој ће по рјешеном одштетном захтјеву оштећене, у образложеној понуди и образложеном одговору, упућивати на право подношења тужбе.

- Друштво је успоставило праксу да се у рјешавању одштетних захтјева из основа аутоодговорности код достављања образложене понуде и образложеног одговора (Одлуке о захтјеву за накнаду штете) оштећеном лицу, односно подносиоцу захтјева, даје поука о правном лијеку и то тако да се код достављања образложене понуде и образложеног одговора оштећено лице или подносилац захтјева упућује на право подношења приговора Друштву за осигурање у року од 15 дана од дана пријема истог или право подношења тужбе надлежном суду.

38. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Република Српска и Босна и Херцеговина тренутно имају више закона који регулишу разне порезе уведене од стране надлежних органа. Порези који се плаћају укључују порез на додатну вриједност, порез на добитак и порезе на плате (социјалне порезе), заједно са другим порезима. Поред тога, закони којима се регулишу ови порези нису били примјењивани дуже вријеме за разлику од развијенијих тржишних привреда; док су прописи којим се врши имплементација ових закона често нејасни или не постоје. Сходно томе, у погледу питања везаних за пореске законе ограничен је број случајева који се могу користити као примјер.

Често постоје разлике у мишљењу међу државним и ентитетским министарствима и институцијама у вези са правном интерпретацијом законских одредби што може довести до неизвјесности и сукоба интереса. Пореске пријаве, заједно са другим областима законског регулисања (на примјер, питања царина и девизне контроле) су предмет прегледа и контрола од више овлашћених органа којима је законом омогућено прописивање јако строгих казни и затезних камата.

Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнијетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата.

У складу са Законом о Пореској управи Републике Српске, период застарјелости пореске обавезе је 5 година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од 5 година од тренутка када је обавеза настала. Ове чињенице утичу да порески ризик у Републици Српској и Босни и Херцеговини буде значајнији од оног у земљама са развијенијим пореским системом.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

39. СУДСКИ СПОРОВИ

Друштво води одређене судске спорове који се сматрају уобичајеним за ову врсту пословања, укључујући спорове по основу одштетних захтева према различитим полисама осигурања издатим од стране Друштва. Са стањем на дан 31. децембар 2017. године Друштво се јавља као тужена страна у 121 судских спорова и тужилац је у 651 судска спора.

Друштво води 158 судских спорова за наплату потраживања по основу дужне премије у износу од 1,757,431.80 ВАМ. Процјена је да ће се по овим споровима наплатити сса 20% од укупног износа. Такође, Друштво води и 493 спора по основу наплате регресних потраживања у вриједности од 2,980,298.26 ВАМ.

Против Друштва је покренуто 121 судски спор за накнаду материјалне и нематеријалне штете по свим видовима осигурања у износу од 880,116.35 ВАМ. Сматрамо да су износи резервација по наведеним споровима на дан 31. децембра 2017. године довољни и да Друштво неће имати губитака по овом основу преко износа резервисаних средстава. Такође, против Друштва се води и један спор по основу закупа пословног простора, а вриједност спора је 300,000 ВАМ и очекује се позитиван исход за Друштво.

Судски спорови за накнаду материјалне и нематеријалне штете су резервисани на основу процјене руководства и стручних служби Друштва. Остали спорови по садашњим процјенама неће представљати значајније губитке и обавезе у будућем периоду, и руководство Друштва је процијенило да није потребно додатно резервисање по наведеном основу.

40. УСАГЛАШЕНОСТ СА ПРОПИСИМА АГЕНЦИЈЕ ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Друштво је према Правилнику о улагању средстава друштава за осигурање, а који је прописала Агенција за осигурање Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 61/15) на дан 31. децембар 2017. године обезбиједило износ улагања средстава за покриће техничких резерви и минималног гарантног фонда за неживотно и животно осигурање.

ГАРАНТНИ ФОНД И БАЗИЧНИ КАПИТАЛ

Базични капитал, обрачунат у складу са Правилником о начину обрачуна капитала и адекватности капитала друштава за осигурања (“Службени гласник РС”, број 103/12 и број 61/15), на дан 31. децембар 2017. године у износу од 17,066,945 ВАМ представља вриједност акцијског капитала увећаног за законске резерве и умањеног за емисиону премију и вриједност нематеријалних улагања. Расположиви капитал са стањем на дан 31. децембра 2017. године у износу од 14,927,292 ВАМ представља базични капитал умањен за неликвидна средства.

На дан 31. децембра 2017. године остварени базични капитал је био већи од минималног гарантног фонда дефинисаног чланом 52. и 53. Закона о друштвима за осигурање, који за Друштво износи 8,000,000 ВАМ, односно Друштво има више базичног капитала за 9,066,945 ВАМ.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

40. УСАГЛАШЕНОСТ СА ПРОПИСИМА АГЕНЦИЈЕ ЗА ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
(наставак)

ГАРАНТНИ ФОНД И БАЗИЧНИ КАПИТАЛ (НАСТАВАК)

			УКУПНО			УКУПНО			У В А М
	Неживот	Живот	31. децембар 2017.	Неживот	Живот	31. децембар 2016.	Неживот	Живот	УКУПНО 1. јануар 2016.
						<i>Кориговано</i>			
Акцијски капитал	17,235,701	3,200,000	20,435,701	17,235,701	3,200,000	20,435,701	13,522,901	3,000,000	16,522,901
Емисиона премија	(4,045,946)	-	(4,045,946)	(4,073,025)	-	(4,073,025)	(4,077,327)	-	(4,077,327)
Законске резерве	1,313,391	12,808	1,326,199	1,313,391	11,593	1,324,984	1,313,391	7,505	1,320,896
Нематеријална улагања	(443,764)	-	(443,764)	(620,715)	-	(620,715)	(836,956)	-	(836,956)
Пренесени губитак из ранијих и текуће године	(4,645,891)	-	(4,645,891)	(4,645,891)	-	(4,645,891)	(229,509)	-	(229,509)
Базични капитал	9,413,491	3,212,808	12,626,299	9,209,461	3,211,593	12,421,054	9,692,500	3,007,505	12,700,005
Неликвидна средства	(329,432)	-	(329,432)	(2,139,652)	-	(2,139,652)	(2,164,611)	-	(2,164,611)
Расположиви капитал	9,084,059	3,212,808	12,296,867	7,069,809	3,211,593	10,281,402	7,527,889	3,007,505	10,535,394
Гарантни фонд	5,000,000	3,000,000	8,000,000	5,000,000	3,000,000	8,000,000	5,000,000	3,000,000	8,000,000
Више базичног капитала	4,413,491	212,808	4,626,299	4,209,461	211,593	4,421,054	4,692,500	7,505	4,700,005
Више расположивог капитала	4,084,059	212,808	4,296,867	2,069,809	211,593	2,281,402	2,527,889	7,505	2,535,394

41. МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНИХ АКТУАРА

Подаци наведени у овим неконсолидованим финансијским извјештајима представљају поуздан основ за обрачунавање и исказивање позиција на које овлаштени актуар даје своје мишљење.

У складу са чланом 20, став 6, Закона о друштвима за осигурање („Службени гласник Републике Српске“, број 17/05, 01/06, 64/06, 74/10 и 47/17), Одлуком о садржају мишљења овлашћеног актуара („Службени гласник Републике Српске“, број 15/07), као и у складу са Правилником о садржају мишљења овлашћеног актуара („Службени гласник Републике Српске“ број 15/2008), Друштво је обавезно да прибави оцјену и мишљење овлашћеног актуара о прописаним финансијским извјештајима за 2017. годину, Годишњем извјештају о пословању, актима пословне политике, помоћним књигама и другој потребној пословној документацији.

Након извршене контроле, овлашћени актуар Владимир Николић је 13. априла 2018. године изразио позитивно мишљење у Мишљењу овлашћеног актуара на финансијске извјештаје и годишњи извјештај о пословању за послове неживотних осигурања за пословну 2017. годину.

Такође, након извршене контроле, овлашћени актуар Мичић Саша је у марту 2018. године изразио позитивно мишљење у Мишљењу овлашћеног актуара на финансијске извјештаје и годишњи извјештај о пословању за послове животних осигурања за пословну 2017. годину.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршила 31. децембра 2017. године

42. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примјењени за прерачун девизних позиција биланса стања у Конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	31. децембар 2017.	ВАН 31. децембар 2016.
USD	1.6308	1.8554
CHF	1.6714	1.8212
EUR	1.9558	1.9558